

1. melléklet az/.... számú kormány-előterjesztéshez

..... évi törvény

a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról

1. § (1) A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 24. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A vállalkozások összefonódását a Gazdasági Versenyhivatalnak be kell jelenteni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenötmilliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző évi nettó árbevételével együtt egymilliárd forint felett van.

(2) Az egymilliárd forintos küszöbérték meghatározásakor figyelembe kell venni az összefonódás következtében az irányítását elvesztő vállalkozáscsoportba tartozott vállalkozásokkal az összefonódást megelőző kétéves időszakban az irányítást megszerző vállalkozáscsoport által végrehajtott minden olyan összefonódást, amely tekintetében versenyfelügyeleti eljárás lefolytatására nem került sor.”

(2) A Tptv. 24. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1)–(3) bekezdés alapján bejelentési kötelezettség alá nem tartozó összefonódás is bejelenthető a Gazdasági Versenyhivatalnál, ha nem nyilvánvaló, hogy az nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon (14. §), különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.”

2. § A Tptv. 25. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„25. § (1) Nem kell bejelenteni a biztosítóintézet, a hitelintézet, a pénzügyi holding társaság, a vegyes tevékenységű holding társaság, a befektetési társaság vagy a vagyongazdálkodó szervezet átmeneti – legfeljebb egyéves – irányítás- vagy vagyonszerzését, ha annak célja a továbbértékesítés előkészítése, és az irányításszerző vállalkozás irányítási jogait nem, vagy csak az ehhez feltétlenül szükséges mértékben gyakorolja.

(2) A Gazdasági Versenyhivatal az irányításszerző vállalkozásnak az egyéves átmeneti időszak lejártá előtt benyújtott kérelmére egy alkalommal legfeljebb további egy évre engedélyezheti az átmeneti időszak meghosszabbítását, ha a vállalkozás bizonyítja, hogy az elidegenítés egy éven belül neki fel nem róható okból nem volt lehetséges.”

3. § A Tptv. 27. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A nettó árbevételt a bejelentés benyújtásának időpontjához képest – ha az összefonódást már végrehajtották, az összefonódás végrehajtásának időpontjához képest – utolsó hitelesen lezárt üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni.”

4. § A Tptv. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„28. § (1) A 24. § szerinti összefonódást összeolvadás vagy beolvadás, valamint közös vállalkozás létrehozása esetén a közvetlen résztvevő, minden más esetben a vállalkozásrészt, illetve a közvetlen irányítást megszerző vagy az azt közvetlenül irányító vállalkozás köteles bejelenteni.

(2) A bejelentés az összefonódást létrehozó nyilvános ajánlati felhívás közzétételének, a szerződés megkötésének vagy az irányítási jog megszerzésének időpontjai közül a legkorábbit követően nyújtható be.”

5. § A Tpt. 29. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 24. § (1) bekezdése szerinti összefonódás az összefonódásra vonatkozó bejelentés elintézésére a 43/N. §-ban előírt határidő leteltéig, illetve – ha a bejelentés alapján e határidőn belül az összefonódás vizsgálatára versenyfelügyeleti eljárás indult – a versenyfelügyeleti eljárást befejező döntésig nem hajtható végre, így különösen az összefonódás következtében szerzett szavazati jogok, illetve a vezető tisztségviselők kijelölésére vagy megválasztására vonatkozó jogosultságok nem gyakorolhatók; az összeolvadó vagy beolvadó, illetve a korábban független vállalkozás vagy vállalkozásrész döntéseinek meghozatala és az összefonódó vállalkozások közötti üzleti kapcsolatok folytatása során az összefonódást megelőző helyzet alapján kell eljárni.”

6. § A Tpt. 29/A. § (1) és (1a) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A 28. § (1) bekezdése szerinti vállalkozás indokolt kérelmére a Gazdasági Versenyhivatal – az ügy összes körülményeire figyelemmel, így különösen a 29. § szerinti tilalomnak az érintett vállalkozásokra és más vállalkozásokra gyakorolt hatásának, valamint az összefonódás versenyre hátrányos lehetséges hatásainak mérlegelésével – hozzájárulhat ahhoz, hogy az irányításszerző az irányítási jogát a 29. §-tól eltérve az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárást befejező döntés meghozatala előtt is gyakorolja, így különösen, ha az szükséges a befektetése értékének megőrzéséhez.

(1a) Az (1) bekezdés szerinti kérelmet az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárást megindító végzés közlését követő öt napon belül vagy – igazolási kérelemmel – az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárást befejező döntés meghozatala előtt az irányítási jog gyakorlásának szükségességéről való tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni; egyébként a határidő elmulasztásával szemben igazolási kérelemnek nincs helye. A későbbi tudomásszerzésre hivatkozással benyújtott igazolási kérelem tárgyában hiánypótlásnak, illetve az ilyen kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító döntéssel szemben külön jogorvoslatnak nincs helye.”

7. § A Tpt. 30. §-a és 31. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„30. § (1) A Gazdasági Versenyhivatal megtiltja az összefonódást, ha az – a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.

(2) Az összefonódás elbírálásakor mérlegelni kell az összefonódással járó előnyöket és hátrányokat. Ennek során vizsgálni kell különösen

a) az érintett piacok szerkezetét; az érintett piacokon fennálló vagy lehetséges versenyt, a beszerzési és az értékesítési lehetőségeket; a piacralépés és a piacról történő kilépés költségeit, kockázatait, valamint műszaki, gazdasági és jogi feltételeit; az összefonódás várható hatását az érintett piacokon folyó versenyre,

b) az érintett vállalkozások piaci helyzetét és stratégiáját, gazdasági és pénzügyi képességét, üzleti magatartását, bel- és külpiazi versenyképességét, illetve ezek várható változásait,

c) az összefonódásnak a szállítókra és az üzletfelekre gyakorolt hatását.

(3) Ha az érintett piacon a versenynek az összefonódásból eredő jelentős mértékű csökkenése meghatározott előzetes vagy utólagos feltétel teljesülése – így különösen egyes vállalkozásrészek vagy egyes vagyontárgyak elidegenítése, valamely közvetett résztvevő felett gyakorolt irányítás megszüntetése – esetén vagy meghatározott magatartási szabályok betartása mellett kiküszöbölhető, és az e tekintetben érintett vállalkozások vállalják, hogy az összefonódást ilyen feltételek szerint megfelelően módosítják, illetve hogy az összefonódás végrehajtása esetén ennek megfelelő magatartást tanúsítanak, a Gazdasági Versenyhivatal az összefonódás megtiltása helyett határozatában kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, illetve az összefonódás végrehajtására előzetes vagy utólagos feltételt írhat elő.

(4) Előzetes feltétel előírása esetén az összefonódás a feltétel teljesülésével válik végrehajthatóvá. Utólagos feltétel előírása esetén, ha a feltétel nem teljesül, az összefonódás hátrányos hatásainak kiküszöbölése, az összefonódást megelőzően fennálló versenyfeltételek helyreállítása érdekében a 31. § szerinti jogkövetkezményeket kell alkalmazni.

(5) Az összefonódáshoz kapcsolódó mindazon versenykorlátozás elbírálására, amely az összefonódás végrehajtásához szükséges, az (1) és (2) bekezdést kell alkalmazni. Ha a 23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közös vállalkozás létrehozásának célja vagy hatása a létrehozó vállalkozáscsoportok piaci magatartásának összehangolása, az összefonódást a 17. § alapján kell elbírálni.

(6) Az összefonódás elbírálásakor mérlegelni kell az irányítási jogok 29/A. § szerinti gyakorlásából eredően a versenyre gyakorolt hatásokat is. Határozatában a Gazdasági Versenyhivatal megállapítja azt is, hogy az irányításszerző irányítási jogainak gyakorlása megfelelt-e az irányításkorlátozó előírásban foglaltaknak.

31. § A 30. § (1) bekezdése szerinti, végrehajtott összefonódás, valamint a Gazdasági Versenyhivatal összefonódást megtiltó határozata ellenére vagy a határozatban előírt feltétel teljesülése nélkül végrehajtott összefonódás esetén a Gazdasági Versenyhivatal az összefonódás hátrányos hatásainak kiküszöbölése, az összefonódást megelőzően fennálló versenyfeltételek helyreállítása érdekében határozatában megfelelő határidő megállapításával előírja az összefonódás megszüntetését – így különösen az összeolvadó, beolvadó vagy az összefonódás következtében más vállalkozás irányítása alá kerülő vállalkozás vagy vállalkozásrész, vagyon-, illetve üzletrész vagy részvények különválasztását, elidegenítését, vagy a közös irányítás megszüntetését – vagy az e cél eléréséhez szükséges más megfelelő kötelezettséget.”

8. § A Tpt. a 43/I. §-át követően a következő IX/A. Fejezettel egészül ki:

„IX/A. Fejezet Összefonódás bejelentése

43/J. § (1) A 24. § szerinti bejelentést a Gazdasági Versenyhivatal által közzétett formátumú, megfelelően kitöltött összefonódás-bejelentési űrlapon kell benyújtani. A bejelentésnek az elintézéséhez szükséges valamennyi tény, adatot tartalmaznia kell, és

ahhoz csatolni kell az űrlapban megjelölt iratokat. A nem a 28. § (1) bekezdése szerinti személytől származó vagy a 28. § (2) bekezdésében megjelölt időpontot megelőzően benyújtott bejelentéshez az e törvény szerinti jogkövetkezmények – a 43/M. § szerinti díjfizetési kötelezettséget ide nem értve – nem fűződnek.

(2) A 24. § szerinti bejelentés tényét és az összefonódás korlátozottan megismerhető adatot nem tartalmazó rövid ismertetését a Gazdasági Versenyhivatal a honlapján nyilvánosságra hozza, kivéve, ha a bejelentésben az összefonódás tényét az összefonódás végrehajtásáig üzleti titokként kezelendőnek jelölték meg, ami azonban nem képezi akadályát annak, hogy a Gazdasági Versenyhivatal az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárás során a tényállás tisztázása érdekében a szükséges eljárási cselekményeket elvégezze, különösen, hogy a 64/B. § szerinti bizonyítási eszközökkel éljen.

43/K. § (1) A 24. § szerinti bejelentés elintézésével kapcsolatos eljárás nem része a versenyfelügyeleti eljárásnak. Annak során megfelelően alkalmazni kell

a) a 46. §-t, a 48–51. §-t, az 53. § (1) bekezdését, az 55/A. §-t, az 55/C. §-t, az 55/D. §-t, az 59. §-t, a 63. § (7) bekezdését, a 64/A. § (1), (2) és (3) bekezdését, valamint a 66. §-t azzal, hogy e rendelkezések alkalmazásában ügyfél alatt az 52. § a) pont aa) alpontjában megjelölteket kell érteni, valamint

b) – az e törvényben foglalt eltérésekkel – a Ket. 17. §-át, 28/A–28/D. §-át, 36. § (2)–(4) bekezdését, 40. §-át, 40/A. §-át, 52. § (2) és (3) bekezdését, 65. §-át, 78. § (4)–(8) és (10) bekezdését, 79. §-át, 80. §-át, 81. §-át és 83. §-át azzal, hogy a Ket. 17. §-a és 52. §-a alkalmazásában ügyfél alatt az 52. § a) pont aa) alpontjában megjelölteket, a Ket. 36. §-a, 78. §-a, 80. §-a, 81. §-a és 83. §-a alkalmazásában ügyfél alatt a bejelentőt, a Ket. 40. §-a és 40/A. §-a alkalmazásában ügyfél alatt a bejelentőt és – ahol az értelmezhető – az 52. § a) pont aa) alpontjában megjelölt egyéb vállalkozásokat kell érteni.

(2) A 24. § szerinti bejelentés elintézésével kapcsolatos eljárás irataiba kizárólag a bejelentő, illetve az 52. § a) pont aa) alpontjában megjelölt egyéb vállalkozás tekinthet be, azzal, hogy korlátozottan megismerhető adat csak akkor ismerhető meg, ha az iratbetekintést kérő igazolja, hogy az érintett adat védelmét szabályozó külön törvényben az adat megismerésére meghatározott különös feltételek fennállnak.

(3) A 24. § szerinti bejelentés elintézésével kapcsolatos eljárásban rendelkezésére bocsátott korlátozottan megismerhető adatot a Gazdasági Versenyhivatal a 43/N. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben az intézkedés megtételétől számított öt évig kezelheti. Ha a bejelentett összefonódásra vonatkozóan versenyfelügyeleti eljárás indul, az iratokba való betekintésre, valamint az adatok kezelésére és felhasználására a versenyfelügyeleti eljárás szabályait kell alkalmazni.

43/L. § (1) Az összefonódás bejelentését megelőzően a bejelentésre kötelezett, illetve a 24. § (4) bekezdése alapján bejelentést tenni szándékozó vállalkozások előzetes egyeztetést kezdeményezhetnek a Gazdasági Versenyhivatalnál a már elhatározott összefonódás bejelentéséhez szükséges adatok, iratok körének tisztázása érdekében.

(2) Az előzetes egyeztetés kezdeményezésekor vagy az egyeztetés során átadott iratok, közölt adatok kizárólag az egyeztetés céljából, valamint az egyeztetés tárgyát képező összefonódásra vonatkozó bejelentés elintézésével kapcsolatos eljárásban, illetve az annak vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárásban használhatók fel.

43/M. § (1) A 24. § szerinti bejelentéssel egyidejűleg a bejelentés elintézéséért egymillió forint igazgatási szolgáltatási díjat kell megfizetni. A díjat – a vállalkozások eltérő megállapodása hiányában – a bejelentést tevő vállalkozás köteles megfizetni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti díjra megfelelően alkalmazni kell az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 28. § (3) bekezdését és 31. § (3) bekezdését.

43/N. § (1) A 24. § szerinti bejelentés beérkezésétől – ha a 43/M. § szerinti díj megfizetésére később kerül sor, az ennek beérkezésétől – számított nyolc napon belül a vizsgáló

a) a 70. § (1b) bekezdése alapján elrendeli az összefonódás vizsgálatát,

b) a 70. § (1b) bekezdése szerint a vizsgálat elrendelésére okot adó körülmény hiányában erről a tényről – az eljáró versenytanáccsal egyetértésben – hatósági bizonyítványt ad ki a bejelentőnek, vagy

c) a nem a 28. § (1) bekezdése szerinti személytől származó vagy a 28. § (2) bekezdésében megjelölt időpontot megelőzően benyújtott bejelentést – az eljáró versenytanáccsal egyetértésben – visszautasítja; ebben az esetben a már megfizetett a 43/M. § szerinti díj felét vissza kell téríteni.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti határidőben nem kerül sor az ott megjelölt intézkedések valamelyikére, a 24. § (1) bekezdése szerint bejelentett összefonódás végrehajtható. Erről a tényről a bejelentő kérelmére a vizsgáló hatósági bizonyítványt állít ki. Ebben az esetben a 43/M. § szerinti, már megfizetett díjat vissza kell téríteni.”

9. § A Tptv. 52. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„52. § A versenyfelügyeleti eljárásban ügyfél

a) összefonódás vizsgálatára irányuló eljárás esetén

aa) a 70. § (1b) bekezdése alapján indított eljárásban az összefonódást bejelentő, az összefonódás közvetlen részvevője, valamint – a vállalkozásrész 23. § (1) bekezdés a) pontja szerinti beolvadása esetén – az a vállalkozás, amelynek a vállalkozásrész az összefonódást megelőzően a része volt,

ab) a 70/A. § (1a) bekezdése alapján indított eljárásban az aa) alpontban megjelölt vállalkozások, valamint – a 23. § (1) bekezdés c) pontja szerinti összefonódás esetén – az összefonódással létrehozott közös vállalkozás,

b) a 25. § (2) bekezdése szerinti kérelemre indult eljárásban a kérelmező, valamint az a) pont aa) alpontjában megjelölt vállalkozások,

c) az a) vagy b) pont hatálya alá nem tartozó eljárásban az, akivel szemben hivatalból indult meg az eljárás.”

10. § (1) A Tptv. 53. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az összefonódás vizsgálatára indult eljárásban az összefonódást bejelentő jogutódja, a 25. § (2) bekezdése szerinti kérelemre indult eljárásban a kérelmező jogutódja legkésőbb a jogutódlástól számított harminc napon belül kérheti a jogutódlás megállapítását.

(2) Az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó eljárásba az ügyfél jogutódja bevonható; ha a jogutód bevonása – a 70. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel – nem indokolt, a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács az eljárást megszünteti.”

(2) A Tptv. 53. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárásban olyan vállalkozás számára kellene feltételt vagy kötelezettséget előírni, amely az eljárásban ügyfélként nem vesz részt, a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács felhívására e vállalkozás az eljárásba ügyfélként beléphet.”

11. § A Tptv. 60. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„60. § (1) A versenyfelügyeleti eljárás felfüggeszthető, ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy a Gazdasági Versenyhivatalnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el.

(2) Az eljárás felfüggesztése tárgyában hozott végzéssel szemben az összefonódás vizsgálatára a 24. § szerinti bejelentés alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban és a 25. § (2) bekezdése szerint kérelemre indult eljárásban van helye külön jogorvoslatnak (82. §).”

12. § A Tptv. 60/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetésének oka az, hogy a vizsgált ügylet a 23. § szerint nem összefonódás – ideértve azt az esetet is, ha a 28. § (2) bekezdése szerint esemény még nem következett be –, a megszüntetésről az eljáró versenytanács dönt.”

13. § A Tptv. 61. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Eljárási bírság szabható ki továbbá az ügyféllel szemben, ha az irányításkorlátozó előírást megszegi, valamint ha a 24. § szerinti bejelentésben a bejelentő lényeges tény elhallgatott vagy nem a valóságnak megfelelően közölt, és utóbb ezért került sor a versenyfelügyeleti eljárás megindítására.”

14. § A Tptv. 62. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„62. § (1) A 70. § (1b) bekezdése alapján indult, valamint a 25. § (2) bekezdése szerinti kérelemre indult versenyfelügyeleti eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, amelynek mértéke

a) – ha az eljáró versenytanács a 72. § (3) bekezdése alapján az összefonódás teljes körű vizsgálatának szükségességéről dönt – tizenötmillió forint,

b) az a) pont hatálya alá nem tartozó esetben hárommillió forint.

(2) A 25. § (2) bekezdése szerinti kérelem benyújtásával egyidejűleg meg kell fizetni az (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat.

(3) Ha a vizsgáló a 70. § (1b) bekezdése alapján az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárás indításáról dönt, végzésében – nyolcnapos határidő megjelölésével és a jogkövetkezményekre való figyelmeztetés mellett – felszólítja a bejelentőt az (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére.

(4) Ha az eljáró versenytanács a 72. § (3) bekezdése alapján az összefonódás teljes körű vizsgálatának szükségességéről dönt, végzésében – nyolcnapos határidő megjelölésével és a jogkövetkezményekre való figyelmeztetés mellett – felszólítja a bejelentőt az (1) bekezdés a) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjnak a (3) bekezdés szerint megfizetett összesen túli részének a megfizetésére.

(5) Ha a 67. § (1) bekezdése szerinti eljárás megszüntetésére azért kerül sor, mert a kérelmező nem tesz eleget a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak, a már megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat vissza kell téríteni.

(6) A 67. § (1) bekezdés szerinti eljárásnak a kérelem visszavonása miatt történő megszüntetése esetén a már megfizetett igazgatási szolgáltatási díj felét vissza kell téríteni.

(7) Az igazgatási szolgáltatási díjba valamennyi eljárási költség beleszámít.”

15. § (1) A Tptv. 62/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

- „(1) Az igazgatási szolgáltatási díjat – a vállalkozások eltérő megállapodása hiányában – a 70. § (1b) bekezdés alapján indult eljárás esetében a bejelentő, a 25. § (2) bekezdése szerinti kérelem esetében a kérelmező köteles megfizetni.”
- (2) A Tptv. 62/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az átutalási megbízáson fel kell tüntetni a bejelentő vagy a kérelmező nevét, valamint az összefonódás közvetlen résztvevőinek nevét, vagy – ha már ismert – az ügyiratszámot, valamint a 62. § (3) bekezdése szerinti esetben a 70. § (1b) bekezdése szerint az összefonódás vizsgálatát elrendelő végzés iktatószámát, a 62. § (4) bekezdés szerinti esetben pedig a 72. § (3) bekezdése szerinti végzés iktatószámát.”
- (3) A Tptv. 62/A. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) Az igazgatási szolgáltatási díjra megfelelően alkalmazni kell az Itv. 28. § (2) bekezdés a) és – az e törvény 62. § (5) és (6) bekezdése szerinti eset kivételével – b) pontját, 28. § (3) bekezdését, 31. § (3) bekezdését, valamint 80. § (1) bekezdés k) pontját azzal, hogy az eljárásnak az e törvény 60/A. § (1) bekezdésében meghatározott okból történő megszüntetése esetén is fennáll az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének kötelezettsége.”
- (4) A Tptv. 62/A. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
„(7) Az igazgatási szolgáltatási díj megfizetése alól – a 24. § (4) bekezdés szerinti bejelentés alapján indított eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj kivételével – mentesség nem adható. A vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács annak a 24. § (4) bekezdése szerinti bejelentést benyújtó vállalkozásnak enged költségmentességet, amely igazolja, hogy a 62. § (3), illetve (4) bekezdése szerinti igazgatási díj megfizetése számára – a bejelentett ügylet értékére is figyelemmel – aránytalan nehézséget jelentene.”
- 16. § (1)** A Tptv. 62/B. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1) A 70. § (1a) bekezdés a) és c) pontja alapján indított eljárásban felmerült eljárási költség viselésére azt az ügyfelet kell kötelezni, amelyik az összefonódás bejelentésére a 28. § szerint köteles lett volna, illetve amelyik nem a valóságnak megfelelő tartalmú korábbi bejelentést tette.
(1a) A 70. § (1a) bekezdés b) pontja alapján indult eljárásban – ha az összefonódást az eljáró versenytanács megtiltja vagy feltételt, illetve kötelezettséget ír elő – a felmerült eljárási költség viselésére az a vállalkozás köteles, amelyet a 28. § (1) bekezdése a bejelentés megtételére kötelezne, ha az összefonódás bejelentésköteles lenne.”
- (2) A Tptv. 62/B. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti esetben az eljárási költség megfizetése alól mentesség nem adható.”
- 17. § (1)** A Tptv. 63. § (4) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:
(Az ügyintézési határidő számításánál – a Ket.-ben foglaltakon túl – nem kell figyelembe venni)
„k) az összefonódás vizsgálatára irányuló, a 70. § (1b) bekezdése alapján indult eljárásban a 62. § szerinti igazgatási szolgáltatási díj teljesítésére nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől az esedékes díj megfizetéséig”
(eltelt időt.)
- (2) A Tptv. 63. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
„(8) Kérelemre indult eljárásban a vizsgáló hiánypótlási felhívást a kérelem beérkezését követő naptól számított tizenöt napon belül bocsáthat ki.”

18. § A Tptv. 64. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„64. § (1) Ha az eljáró versenytanács a 25. § (2) bekezdése szerinti kérelemre induló eljárásban a 63. § szerinti határidőben nem hoz döntést, az engedélyt megadottnak kell tekintetni.

(2) A 70. § (1b) bekezdése alapján indult eljárásban a 63. § szerinti határidő lejártát követően az összefonódás nem tiltható meg, nem írható elő a 30. § szerinti feltétel vagy kötelezettség, és az összefonódás végrehajtható. Ebben az esetben a 43/M. §, illetve a 62. § szerinti, már megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat vissza kell téríteni, és az összefonódás végrehajthatóságának tényéről a bejelentő kérelmére hatósági bizonyítványt kell kiállítani.”

19. § (1) A Tptv. 67. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A versenyfelügyeleti eljárás a 25. § (1) bekezdése szerinti időtartam meghosszabbítása ügyében kérelemre, egyéb ügyekben hivatalból indul.”

(2) A Tptv. 67. § (3) bekezdés *b)* és *c)* pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Nem indítható versenyfelügyeleti eljárás – a jogorvoslati eljárás folytán megismételt eljárást ide nem értve –, ha)

„b) a IV–V. Fejezet rendelkezéseibe ütköző magatartás elkövetése óta öt év,

c) az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárás esetén

ca) a 24. § (1)–(3) bekezdése alapján nem bejelentésköteles és a 24. § (4) bekezdése szerint sem bejelentett összefonódás végrehajtása óta hat hónap,

cb) egyéb esetben az összefonódás végrehajtása óta öt év”

(eltelt.)

20. § (1) A Tptv. a 70. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (1a)–(1d) bekezdéssel egészül ki:

„(1) A vizsgáló végzéssel vizsgálatot rendel el a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó, valószínűsíthetően jogsértő tevékenység, magatartás vagy állapot észlelése esetén, ha a közérdek védelme versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását szükségessé teszi.

(1a) A vizsgáló végzéssel vizsgálatot rendel el, ha valószínűsíthető, hogy

a) a 24. § (1)–(3) bekezdése szerinti összefonódást a 29. § szerinti tilalom ellenére végrehajtották,

b) a 24. § (1)–(3) bekezdése alapján nem bejelentésköteles és a 24. § (4) bekezdése alapján sem bejelentett összefonódás az érintett piacon a verseny jelentős csökkenésével, különösen gazdasági erőfölény létrehozásával vagy megerősítésével járna, vagy

c) a 24. § szerinti bejelentésben a bejelentő lényeges tény elhallgatott vagy nem a valóságnak megfelelően közölt, és ezért nem került sor az összefonódás vizsgálatára a (1b) bekezdés szerint.

(1b) A 24. § szerinti bejelentés alapján a vizsgáló – az eljáró versenytanáccsal egyetértésben – végzéssel elrendeli az összefonódás vizsgálatát, ha a bejelentésben foglaltak alapján nem nyilvánvaló, hogy az összefonódás az érintett piacon nem eredményezi a verseny jelentős mértékű csökkenését, vagy ha a bejelentés nem felel meg a 43/J. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.

(1c) Ha a vizsgáló a 24. § szerinti bejelentés alapján valószínűsíti, hogy az összefonódást a 29. §-ba ütköző módon végrehajtották, a 29. §-ban foglalt tilalom megsértésének vizsgálatára külön versenyfelügyeleti eljárást indít.

(1d) A vizsgálatot elrendelő végzésben meg kell jelölni azt a körülményt, magatartást vagy állapotot, amelynek tárgyában az eljárás megindul.”

(2) A Tptv. a 70. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a bíróság hatáskörének hiánya miatt az ügyet a Gazdasági Versenyhivatalhoz átteszi, a vizsgáló a 25. § (2) bekezdése szerinti kérelem esetében a 67. §, egyéb esetben a 43/G–43/I. § vagy a 43/J–43/N. § szerint jár el.”

21. § A Tptv. 72/A. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentése alapján ideiglenes intézkedéssel)

„b) a valószínűsíthetően a 30. § (1) bekezdése szerint tilalmazandó összefonódás esetén az összefonódás versenyre hátrányos hatásainak mérséklése, illetve a 31. § szerinti intézkedések alkalmazhatóságának biztosítása érdekében a szükséges mértékben elrendelheti irányításkorlátozó előírás alkalmazását, illetve”

22. § A Tptv. 73. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Nem kell előzetes álláspontot készíteni, ha

a) az eljáró versenytanács a 25. § (2) bekezdése szerinti kérelemnek helyt ad, vagy

b) az összefonódás vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárásban, ha az összefonódás megtiltására, a 30. § (3) bekezdése vagy a 78. § (1) bekezdés c) vagy d) pontja alkalmazására nincs szükség.”

23. § A Tptv. 75/A. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az eljáró versenytanács)

„a) az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárásban a 30. § (3) bekezdése szerinti előzetes vagy utólagos feltételt, illetve kötelezettséget előíró határozat, illetve”

(meghozatala előtt – ha azt szükségesnek tartja – az előzetes álláspontnak az ügyfelek részére való megküldésével egyidejűleg az elfogadni tervezett feltétel vagy kötelezettség, illetve kötelezettségvállalás korlátozottan megismerhető adatot nem tartalmazó változatának és az érdekeltek észrevételeinek benyújtására vonatkozó felhívásnak a Gazdasági Versenyhivatal honlapján való közzététele útján egyeztetést kezdeményezhet az érdekeltek, így különösen az érintett piacon tevékenységet folytató vállalkozások és az ügyben érintett egyéb személyek álláspontjának megismerése érdekében.)

24. § A Tptv. 76. § (1) bekezdés a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az eljáró versenytanács határozatában)

„a) az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárásban

aa) megállapítja, hogy az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon,

ab) a vállalkozások összefonódására vonatkozóan előzetes vagy utólagos feltételt, illetve kötelezettséget ír elő, vagy

ac) az összefonódást megtiltja,

b) a 25. § (2) bekezdése alapján engedélyezi az egyéves átmeneti időszak meghosszabbítását, vagy az erre irányuló kérelmet elutasítja,”

25. § (1) A Tptv. 78. § (1) bekezdés c) és d) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki)

„c) nem teljesítette az összefonódásra vonatkozóan a határozatban előírt kötelezettséget, vagy az összefonódást az eljáró versenytanács határozatában előírt feltétel teljesülése nélkül végrehajtotta, illetve

d) az összefonódást a 29. §. szerinti tilalom ellenére végrehajtotta, akkor is, ha az eljáró versenytanács határozatában azt állapította meg, hogy az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacon.”

(2) A Tptv. 78. § (8) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerinti kis- és középvállalkozásokkal szemben az első esetben előforduló jogsértés esetén - kivéve az Európai Unió jogába való ütközés esetét - bírság kiszabása helyett az eljáró versenytanács figyelmeztetést is alkalmazhat.”

(3) A Tptv. 78. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A bírság összegének meghatározásakor az eljáró versenytanács enyhítő körülményként veheti figyelembe, ha a határozat meghozatalát megelőzően bármilyen peren kívüli eljárásban (a továbbiakban: alternatív vitarendezés) létrejött megállapodás alapján a jogsértő vállalkozás kártérítést fizetett a versenyjogi jogsértés károsultja részére.”

26. § A Tptv. 88/A.- 88/D. § helyébe a következő XIV/A. Fejezet lép:

„XIV/A. Fejezet

A IV. vagy V. Fejezet rendelkezéseinek megsértésén alapuló polgári jogi igények bíróság előtti érvényesítése

Általános szabályok

„88/A. § (1) A Gazdasági Versenyhivatalnak a 45. §-ban megállapított, a 70. § (1) bekezdése alapján a közérdek érvényesítésére irányuló hatásköre nem zárja ki a IV-V. Fejezetben foglalt rendelkezések, illetve az EUMSz. 101. vagy 102. cikkében foglalt tilalom megsértésére (a továbbiakban: versenyjogi jogsértés) alapított polgári jogi igények közvetlen bíróság előtti érvényesítését.

(2) Az (1) bekezdés szerinti perekben a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) Az e fejezet alapján indított perekre a törvényszéknek van hatásköre.

88/B. § (1) A bíróság haladéktalanul értesíti a Gazdasági Versenyhivatalt arról, ha valamely perben e törvény IV-V. Fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásának szükségessége merül fel.

(2) A Gazdasági Versenyhivatal írásban észrevételt tehet a tárgyalás berekesztéséig e törvény IV-V. Fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazására vonatkozóan. A Gazdasági Versenyhivatal észrevételében foglaltak a bíróságot nem kötik.

(3) A Gazdasági Versenyhivatal a bíróság felhívásában meghatározott – legalább a felhívás kézhezvételétől számított hatvan napos – határidőn belül köteles az e törvény IV-V. Fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával kapcsolatos jogi álláspontjáról a bíróságot tájékoztatni.

(4) A bíróság kérelemre a Gazdasági Versenyhivatalnak megküldi a per azon iratait, amelyek a (2) bekezdés szerinti észrevétel megtételéhez, illetve a (3) bekezdés szerinti jogi álláspont kialakításához szükségesek. A bíróság a Gazdasági Versenyhivatal kérelme alapján az iratok megküldése helyett az iratok megtekintését is engedélyezheti.

(5) A Gazdasági Versenyhivatal a (2) bekezdés szerinti észrevételét, illetve a (3) bekezdés szerinti jogi álláspontját a tárgyaláson szóban is előadhatja. Ha a szóbeli

előadás jogával a Gazdasági Versenyhivatal élni kíván, köteles erről értesíteni a bíróságot.

(6) A Gazdasági Versenyhivatal a (2) bekezdés szerinti észrevétel megtétele, illetve a (3) bekezdés szerinti jogi álláspont kialakítása érdekében a tárgyaláson jelen lehet, a felekhez, a tanúhoz és a szakértőhöz kérdések feltevését javasolhatja, továbbá egyéb bizonyítás szükségességére hívhatja fel a figyelmet.

(7) Ha a Gazdasági Versenyhivatal a per bármely szakaszában arról tájékoztatja a bíróságot, hogy az érintett ügyben versenyfelügyeleti eljárást indított, a bíróság a per tárgyalását a versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozat elleni keresetindítási határidő lejártáig, illetve keresetindítás esetében a bírósági eljárás jogerős befejezéséig felfüggeszti, kivéve, ha a Gazdasági Versenyhivatal az ügyben már jogerősen határozatot hozott vagy az eljárását egyébként jogerősen lezárta, és a Gazdasági Versenyhivatal döntését bíróság előtt nem támadták meg, vagy a bírósági eljárás már jogerősen lezárult. Ez utóbbi esetben a Gazdasági Versenyhivatal megküldi a bíróságnak a jogerős döntését, illetve a jogerős bírósági határozatot.

(8) Ha az érintett ügyben a Gazdasági Versenyhivatal eljár, a bíróság a Gazdasági Versenyhivatal keresettel nem támadott határozatának, illetve – ha a határozatot megtámadták – a bíróság határozatának a jogsértést megállapító részéhez kötve van.

(9) A perben az e törvény IV-V. Fejezetében foglalt rendelkezések megsértésére hivatkozó fél köteles bizonyítani az e törvény megsértését alátámasztó tényeket; a törvény 16. §-a szerinti csoportos mentesülés hatálya alá tartozást, illetve a törvény 17. §-ában foglalt körülmények fennállását az erre hivatkozó félnek kell bizonyítania.

(10) A bíróság a 13. § (4) bekezdése, illetve a 16/A. § (2) bekezdése szerint is határozhat, ha az e rendelkezésekre hivatkozó fél a törvényben meghatározott körülmények fennállását bizonyítja.

Eltérés a Polgári Törvénykönyvről szóló törvényben foglaltaktól versenyjogi jogsértésen alapuló kártérítési igény esetén, egyes különös eljárási szabályok

88/C. § (1) A versenyjogi jogsértésből eredő kárért való felelősségre a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel, megfelelően kell alkalmazni.

(2) A versenyjogi jogsértésből eredő kárra vonatkozó szabályok alkalmazásában versenyjogi jogsértésnek minősül az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államok jogában az 1/2003/EK rendelet 3. cikk (1) bekezdése szerint az EUMSZ. 101. vagy 102. cikkének alkalmazásával párhuzamosan alkalmazott, a vállalkozások gazdasági versenyt korlátozó megállapodásának, összehangolt magatartásának vagy vállalkozások társulása gazdasági versenyt korlátozó döntésének tilalmára, illetve gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmára vonatkozó rendelkezéseinek a megsértése is.

(3) A bíróság köteles elrendelni az előtte folyamatban lévő, versenyjogi jogsértésből eredő károk miatti kártérítési perek (a továbbiakban: versenyjogi kártérítési per) egyesítését, ha annak törvényben meghatározott feltételei fennállnak.

(4) Ha a bíróság tudomására jut, hogy a Gazdasági Versenyhivatal vagy az Európai Bizottság a versenyjogi jogsértésből eredő károk miatti kártérítési perrel érintett ügyben eljárást indított, a bíróság a per tárgyalását az ezen eljárásban hozott határozat elleni keresetindítási határidő lejártáig, illetve keresetindítás esetében a közigazgatási ügyben eljáró bíróság eljárásának jogerős befejezéséig felfüggeszti.

A versenyjogi jogsértéssel okozott kárért való felelősség

88/D. § (1) Aki másnak versenyjogi jogsértéssel kárt okoz, a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség általános szabályai szerint köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.

(2) Aki versenyjogi jogsértés következtében károsult, követelheti e kár teljes körű megtérítését, függetlenül a termelési-értékesítési láncban belüli helyzetétől.

(3) A versenyjogi jogsértéssel okozott kárért való felelősséget korlátozó vagy kizáró szerződési kikötés semmis.

(4) Az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a jogsértés kárt okozott, ha a felperes bizonyítja, hogy a versenyjogi jogsértés a versenytársak közötti olyan megállapodás vagy összehangolt magatartás által valósult meg, amelynek célja a verseny korlátozása, megakadályozása vagy torzítása, így különösen a vételi vagy eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározása, az előállítás vagy a forgalmazás korlátozása, a piac felosztása - ideértve a versenyeztetéssel kapcsolatos összejátszást, az import- vagy exportkorlátozást is – (e fejezetben a továbbiakban: kartell).

A versenyjogi jogsértéssel okozott kárért fennálló kártérítési kötelezettség terjedelme

88/E. § A versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igények esetén nem alkalmazható a Ptk. 6:522. § (4) bekezdése.

88/F. § (1) Ha a versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igény tárgyában a károsult valamely jogsértő vállalkozással alternatív vitarendezés eredményeként megállapodást kötött meghatározott mértékű kártérítés megfizetéséről, a megállapodásban részes károsult a fennmaradó kártérítési igényét csak a kárért felelős, a megállapodásban nem részes más vállalkozástól igényelheti. Ebben az esetben a megállapodásban nem részes jogsértő vállalkozás a vele szemben érvényesített kár megtérítését a megállapodásban részes jogsértő vállalkozástól nem igényelheti.

(2) A károsult az (1) bekezdés szerinti megállapodás szerinti összegen felüli kárának megtérítését csak akkor és olyan mértékben követelheti a megállapodásban részes jogsértő vállalkozástól, amikor és amennyiben az a megállapodásban nem részes jogsértő vállalkozástól nem hajtható be. Az (1) bekezdés szerinti megállapodásban a felek e rendelkezés alkalmazását kizárhatják.

(3) Az (1) bekezdés szerinti megállapodást megkötő károsult fennmaradó kártérítési igényét csökkenteni kell a megállapodásban részes jogsértő vállalkozást a megállapodás hiányában terhelő résszel, akkor is, ha ennél az általa a megállapodás alapján a károsultnak ténylegesen megfizetett kártérítés összege kevesebb.

(4) Annak az összegnek a meghatározásakor, amelyet egy jogsértő vállalkozás egy másik jogsértő vállalkozástól a versenyjogi jogsértéssel okozott kárért való felelőssége arányában megtérítésként követelhet, a bíróságnak figyelembe kell vennie a megtérítésre köteles jogsértő vállalkozás részvételével korábban alternatív vitarendezés eredményeként kötött megállapodás alapján fizetett kártérítést, annak érdekében, hogy a megállapodásban részes jogsértő vállalkozás által fizetett kártérítés teljes összege ne haladja meg a jogsértéssel okozott kárért való felelőssége mértékét.

A versenyjogi jogsértés következtében jelentkező áreltérítésből eredő károk tekintetében alkalmazandó különös szabályok

88/G. § (1) Az áruért bármilyen jogcímen nyújtott ellenszolgáltatás (a továbbiakban: ár) és a versenyjogi jogsértés hiányában az adott piacon érvényesülő ár közötti különbségből (a továbbiakban: áreltérítés) eredő értékcsökkenés, elmaradt vagyoni előny vagy egyéb hátrányok továbbhárítását alátámasztó tényeket az erre hivatkozó félnek kell bizonyítania.

(2) Ha a kár az áreltérítésből származik, a jogsértő vállalkozás jogosult arra hivatkozni, hogy a károsult részben vagy egészben továbbhárította a versenyjogi jogsértésből eredő áreltérítést. Ennek kapcsán a jogsértő vállalkozást terheli a továbbhárítás tényének és mértékének bizonyítása.

(3) Az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a jogsértésből eredő áreltérítést továbbhárították a közvetett vevőre, ha a közvetett vevő bizonyítja, hogy

a) a jogsértő vállalkozás versenyjogi jogsértést követett el,

b) a versenyjogi jogsértés áreltérítést eredményezett a jogsértő vállalkozás közvetlen vevőjénél, és

c) a közvetett vevő a versenyjogi jogsértés tárgyát képező árut szolgáltatásokat, illetve a versenyjogi jogsértés tárgyát képező árut tartalmazó vagy az ilyen áruból származtatott árut vásárolt.

(4) A bíróság az áreltérítéssel és annak mértékével kapcsolatban figyelembe veszi a versenyjogi kártérítési per tárgyával összefüggő, a termelési-értékesítési lánc más szintjén álló károsult által indított más, az előtte folyó perrel nem egyesíthető versenyjogi kártérítési per általa ismert adatait, így különösen az ezen per során hozott jogerős ítéletet.

(5) A kartellel okozott versenyjogi jogsértés esetén az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a versenyjogi jogsértés a jogsértő vállalkozás által alkalmazott árat tíz százaléknyi mértékben befolyásolta.

Többek közös károkozása

88/H. § (1) Az egyetemleges felelősség szabályait a versenyjogi jogsértésből eredő károk tekintetében az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Ha a jogsértő vállalkozás a jogsértés teljes időtartama alatt kis- vagy középvállalkozásnak minősül, kizárólag a saját közvetlen és közvetett vevőivel vagy beszállítóival szembeni kár megtérítésére köteles, feltéve, hogy

a) részesedése az érintett piacon a jogsértés teljes időtartama alatt nem érte el az öt százalékot, és

b) az egyetemleges felelősségre vonatkozó általános szabályok alkalmazása esetén gazdaságilag ellehetetlenülne és eszközei tekintetében teljes értékvesztés következne be.

(3) A kis- vagy középvállalkozásnak minősülő jogsértő vállalkozás saját közvetlen vagy közvetett vevőjének, illetve beszállítójának nem minősülő károsult vonatkozásában nem alkalmazható a (2) bekezdés, ha az ugyanazon jogsértésért felelős másik károkozótól a kártérítés nem vagy nem teljes mértékben hajtható be.

(4) Nem alkalmazható a (2) bekezdés, ha a kis- vagy középvállalkozás

a) vezető szerepet töltött be a versenyjogi jogsértésben vagy más vállalkozást a versenyjogi jogsértésben való részvételre kényszerített, vagy

b) korábban a Gazdasági Versenyhivatal, valamely az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak (a továbbiakban: tagállam) az 1/2003/EK rendelet 35. cikke szerint az EUMSZ. 101., illetve 102. cikk alkalmazására kijelölt hatósága (a továbbiakban: tagállami versenyhatóság), vagy az Európai Bizottság (a továbbiakban együtt: uniós versenyhatóság) jogerős (az adott hatóság eljárására

irányadó szabályok szerint rendes jogorvoslással nem támadható) és végrehajtható határozatában vagy – ha a hatósági határozatot bíróság előtt megtámadták – a bíróság jogerős (az adott bíróságra irányadó szabályok szerint rendes jogorvoslással tovább már nem támadható) és végrehajtható határozatában megállapítottan versenyjogi jogsértést követett el.

88/I. § (1) Az a vállalkozás, amely a kartellról való tudomását és az abban játszott szerepét a versenyhatóságnak önként feltáró és a versenyhatóság eljárásában együttműködő magatartásáért az Európai Unió vagy valamely tagállam joga alapján jogszabályban vagy egyéb módon előre rögzített szabályok szerint mentesült a bíróság kiszabása alól (a továbbiakban: engedékenység alapján mentesülő vállalkozás), kizárólag a saját közvetlen és közvetett vevőinek vagy beszállítóinak okozott kár megtérítéséért felel egyetemlegesen, a többi károsulttal szemben pedig csak akkor, ha az ugyanazon jogsértésért felelős másik károkozótól a kártérítés nem vagy nem teljes mértékben hajtható be.

(2) Ha valamely egyetemlegesen kötelezett jogsértő vállalkozás a kötelezettségét meghaladó szolgáltatást teljesített a károsult részére, annak megtérítését az engedékenység alapján mentesülő vállalkozástól csak az engedékenység alapján mentesülő vállalkozás közvetlen vagy közvetett vevőinek, illetve beszállítóinak okozott kár mértékéig követelheti.

(3) Ha a versenyjogi jogsértés a jogsértő vállalkozások közvetlen vagy közvetett vevőin, illetve beszállítóin kívül másoknak is kárt okozott, az engedékenység alapján mentesülő vállalkozás többi jogsértő vállalkozás felé fennálló megtérítési kötelezettségének mértékét a Ptk. 6:524. § (3) bekezdése alapján kell meghatározni.

(4) A versenyjogi kártérítési igények esetén nem alkalmazható a Ptk. 6:524. § (2) bekezdése.

A bizonyítékok feltárása a versenyjogi kártérítési perben

88/J. § (1) Versenyjogi kártérítési perben a bíróság a fél indokolt kérelmére bárkit meghatározott irat és egyéb bizonyítási eszköz, illetve ezek meghatározott körének, kategóriájának vagy meghatározott adatnak vagy adatok meghatározott körének a bemutatására, illetve közlésére kötelezhet (a továbbiakban: bizonyítékok feltárása), ha a bizonyítékfeltárást kérő fél

a) az irattal, egyéb bizonyítási eszközzel, illetve adattal nem rendelkezik, és

b) valószínűsíti, hogy a feltárni kért bizonyíték alkalmas lehet valamely, a per eldöntése szempontjából jelentőséggel bíró tény vagy körülmény bizonyítására.

(2) A bíróság a felperes kérelmére akkor rendeli el a bizonyítékok feltárását, ha a felperes az igénye fennállását, illetve az ezzel kapcsolatos tényállításainak valóságát – az elvárhatóan rendelkezésre álló bizonyítékokra, ismert tényekre is figyelemmel – már valószínűsítette és kérelmében a bizonyítékfeltárás szükségességét indokolta.

88/K. § (1) A bíróság a bizonyítékok feltárását csak a lehető legszükségesebb körben, a bizonyítékok, illetve a bizonyítéktípusok lehető legpontosabban meghatározott körére rendeli el, különös tekintettel arra, hogy a bizonyíték feltárására kötelezettnek okozott hátrány nem haladhatja meg az azzal elérhető előnyöket, figyelembe véve a másik fél és más érintett személyek jogos érdekeit.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása során a bíróság különösen azt mérlegeli, hogy

- a) a felek kérelmeit, álláspontját milyen mértékben támasztják alá a bizonyítékok feltárására vonatkozó indítvány indokolásaként előterjesztett, rendelkezésre álló bizonyítékok, ismert tények,
- b) – különösen, ha annak elrendelése valamely, a perben félként részt nem vevő személlyel szemben kerülne sor – a bizonyítékok indítványozott feltárása a bizonyítási eszközök, adatok milyen mennyiségére és körére terjed ki és az milyen költségekkel járna, megelőzendő a per szempontjából feltételezhetően jelentőséggel nem bíró általános információkérést,
- c) az indítvány szerint feltárni kért bizonyíték tartalmaz-e – különösen a perben félként részt nem vevő személy tekintetében - korlátozottan megismerhető adatot, és ezen adatok megfelelő védelme biztosítható-e.

88/L. § (1) A 88/J. § (1) bekezdése szerinti indítvány tárgyában a bíróság soron kívül határoz. A bíróság végzésével szemben a bizonyítékok feltárására kötelezett fellebbezéssel élhet.

(2) A bíróság a bizonyítékok feltárására vonatkozó döntése előtt a feleket, illetve azt, akit a bizonyítékok feltárására kívánnak kötelezni - erre irányuló kérelme esetén - meghallgatja, vagy biztosítja az írásbeli nyilatkozattétel lehetőségét. A meghallgatási határnap vagy az írásbeli nyilatkozatra nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. Erről a bíróság az érdekelteket előzetesen tájékoztatja.

(3) Ha a bizonyítékfeltárásra kötelezett olyan személy, aki a perben nem vesz részt, az utóbbi személyt tanúként kell kihallgatni, és a kihallgatás során kötelezni kell a feltárni rendelt bizonyíték bemutatására.

88/M. § (1) A per eldöntése szempontjából feltétlenül szükséges körben a bíróság – a minősített adat kivételével – a korlátozottan megismerhető adatot tartalmazó bizonyíték feltárását a titoktartás alóli felmentés megadására jogosult ezzel ellentétes nyilatkozata esetén is elrendelheti.

(2) Ebben az esetben a felek, a perben részt vevő egyéb személyek, valamint azok képviselői az eljárás során a korlátozottan megismerhető adat tekintetében – az adat jogosulatlan személyek előtti titokban tartásának kötelezettségét tartalmazó, írásba foglalt nyilatkozat megtétele mellett – az eljáró bíró által megállapított rendben és szabályok szerint gyakorolhatják az iratbetekintési jogukat, azzal, hogy ha a titoktartás alóli felmentés megadására jogosult úgy nyilatkozott, hogy az adat megismeréséhez nem járul hozzá, az azt tartalmazó iratot lemásolni vagy arról kivonatot készíteni nem szabad.

88/N. § (1) Nem rendelhető el a bizonyítékok feltárása

a) olyan bizonyítékra, amelyből következtetés vonható le az 55/A. § (1) bekezdése a) vagy f) pontja szerinti adata,

b) az engedékenységi nyilatkozatra vagy az egyezségi nyilatkozatra (kivéve, ha az egyezségi nyilatkozatot visszavonták), illetve olyan bizonyítékra, amiből következtetés vonható le ezek tartalmára,

c) a védekezés céljából készült iratra, kivéve, ha ahhoz az irat jogosultja hozzájárul, valamint

d) a büntetőeljárás során a terheltnek a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 420. § (4) bekezdésének alkalmazását megalapozó vallomására.

(2) Az (1) bekezdésben említetteken kívüli bizonyítékok közül csak az uniós versenyhatóságnak a versenyjogi jogsértéssel szembeni eljárását lezáró döntés meghozatalát követően rendelhető el a kifejezetten valamely uniós versenyhatóság

eljárásában való felhasználás céljából létrehozott irat vagy egyéb bizonyíték (ideértve a visszavont egyezségi nyilatkozatot, valamint az uniós versenyhatóság által saját eljárásában létrehozott és az uniós versenyhatóság eljárásában az ügyfelek számára megismerhető iratokat is) feltárása.

(3) Nem rendelhető el a bizonyítékok feltárása a nyomozás befejezésig a büntetőeljárás során keletkezett iratokra, ideértve a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság által beszerzett, illetőleg a büntetőeljárásban részt vevő személyek által benyújtott, valamint csatolt iratot is.

(4) A bizonyítékfeltárás tekintetében az engedékenységi nyilatkozattal, egyezségi nyilatkozattal azonosan kell kezelni az Európai Unió vagy más tagállam joga alapján valamely uniós versenyhatóság előtt versenyjogi jogsértés miatt folyó eljárásban benyújtott, az engedékenységi nyilatkozattal, illetve az egyezségi nyilatkozattal azonos célú, vagy funkciójában hasonló rendeltetést betöltő, az adott uniós versenyhatóság által ilyenként kezelt iratot.

(5) A versenyjogi kártérítési igényt érvényesítő személy kérelmére a bíróság dönt abban a kérdésben, hogy egy irat az (1) bekezdés *b)* és *d)* pontja szerinti bizonyítéknak minősül-e. A kérelemről való döntés előtt a bíróság meghallgathatja azt, akitől az irat származik, a bizonyíték értékelése során azonban csak az illetékes tagállami versenyhatóságot keresheti meg észrevételeinek megtétele érdekében. A bíróság ebben az esetben sem engedélyezheti az ezen bizonyítékba történő betekintést.

(6) Ha a feltárni kért bizonyítéknak csak egy része minősül engedékenységi nyilatkozatnak, illetőleg egyezségi nyilatkozatnak, a feltárni kért bizonyítékról olyan kivonatot kell készíteni, amely nem tartalmazza az engedékenységi nyilatkozatnak, illetőleg egyezségi nyilatkozatnak minősülő részt. A végzésben a feltárni kért bizonyíték engedékenységi nyilatkozatnak, illetőleg egyezségi nyilatkozatnak minősülő részére annak ismertetése nélkül kell utalni. Az engedékenységi nyilatkozatnak, illetőleg egyezségi nyilatkozatnak minősülő részt nem tartalmazó bizonyíték feltárására irányuló kérelem elbírálására az ilyen bizonyítékok feltárására egyébként irányadó előírásokat kell megfelelően alkalmazni.

(7) A (6) bekezdés megfelelően alkalmazandó az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti bizonyíték esetében is.

(8) A bíróság akkor rendelheti el az uniós versenyhatóságok belső iratának (ideértve az 1/2003/EK tanácsi rendelet 11. és 14. cikke szerinti iratokat, valamint a nemzeti versenyhatóságok, illetve a nemzeti versenyhatóság és az Európai Bizottság közti levelezést) bizonyítékként történő feltárását, ha az a versenyfelügyeleti eljárásban bizonyítékként került felhasználására.

88/O. § (1) Uniós versenyhatóság a bizonyítékok feltárására akkor kötelezhető, ha mástól a bizonyíték feltárása nem elvárható.

(2) A bíróság haladéktalanul értesíti az érintett uniós versenyhatóságot arról, ha a perben valamely versenyhatósági eljárásának ügyiratában szereplő bizonyíték tekintetében bizonyítékfeltárásra kötelezés iránti indítványt terjesztettek elő.

(3) Az érintett uniós versenyhatóság a bizonyíték általa vagy valamely versenyhatósági eljárás ügyiratában lévő bizonyíték tekintetében történő bizonyítékfeltárására irányuló indítvány szükségességével és arányosságával kapcsolatban bármikor észrevételeket tehet.

(4) A bíróság az uniós versenyhatóság bizonyítékfeltárásra kötelezése iránti indítványról való döntés során a 88/K. § (2) bekezdésében foglalt szempontok mellett azt is mérlegeli, hogy az indítvány

a) a feltárni kért bizonyítékot az annak beazonosítására alkalmas módon jelölte-e meg,

- b)* versenyjogi kártérítési keresettel összefüggésben került-e benyújtásra,
c) – a 88/N. § (2) bekezdése szerinti bizonyítékok tekintetében vagy ha a (3) bekezdés szerinti észrevételeiben az uniós versenyhatóság ezt indítványozta, továbbá az (1) bekezdés vonatkozásában - nem jár-e a versenyjogi jogsértéssel szembeni hatósági eszközök útján való eredményes fellépés iránti közérdek aránytalan sérelmével.
(5) Az (1)-(4) bekezdést akkor is megfelelően alkalmazni kell, ha a versenyhatósági eljárás valamely bizonyítékként feltárni kért irata a versenyhatósági eljárásban hozott döntéssel szembeni jogorvoslatot elbíráló bíróságnál van.

88/P. § (1) A 88/N. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja szerinti, kizárólag a versenyhatósági eljárás irataihoz való hozzáférés révén megszerzett bizonyíték a perben bizonyítékként nem használható fel.

(2) A 88/N. § (2) bekezdése szerinti, kizárólag a versenyhatósági eljárás irataihoz való hozzáférés révén megszerzett bizonyíték a perben csak az uniós versenyhatóság eljárását lezáró döntés meghozatalát követően használható fel.

(3) A kizárólag valamely uniós versenyhatósági eljárás irataihoz való hozzáférés révén megszerzett bizonyítékot csak a bizonyítékot jogszerűen megszerző személy és annak jogutódja használhatja fel a perben bizonyítékként.

Szankciók a versenyjogi kártérítési perben

88/Q. § (1) A bíróság pénzbírsággal sújthatja azt a felet, képviselőt vagy más perbeli személyt aki

a) a bizonyítékfeltárássra előírt határidőt indokolatlanul elmulasztja vagy a bizonyíték feltárását megtagadja,

b) a per eldöntése szempontjából jelentőséggel bíró olyan bizonyítékot semmisít meg, amelynek feltárása iránt bizonyítékfeltárássra irányuló indítványt terjesztettek elő, és amely indítványról tudott vagy kellő gondosság mellett tudhatott volna,

c) a bíróság által a korlátozottan megismerhető adat védelme érdekében előírt kötelezettségét megszegi,

d) megsérti a bizonyítékok felhasználása tekintetében a 88/M. – 88/P. §-ban meghatározott korlátozásokat.

(2) Az (1) bekezdés alapján kiszabható pénzbírság legmagasabb összege ötvenmillió forint.

(3) Az (1) bekezdés szerinti pénzbírság az eljárás során ismételten is kiszabható.

(4) A bíróság azt a felet, képviselőt vagy más perbeli személyt, aki az (1) bekezdésben meghatározott magatartásával felesleges költségeket okoz, a pénzbírságon túl a költségek megtérítésére kötelezi.

(5) Ha az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában szereplő magatartást a fél vagy képviselője tanúsítja, a bíróság által feltárni rendelt bizonyítékkal bizonyítani kívánt tényállítást az ellenkező bizonyításáig valósnak kell tekinteni.

Az uniós versenyhatóságok döntései a versenyjogi kártérítési perben

88/R. § (1) Ha az érintett ügyben a Gazdasági Versenyhivatal vagy az Európai Bizottság eljár, a bíróság kötve van

a) a Gazdasági Versenyhivatal vagy az Európai Bizottság bíróság előtt nem támadott határozatának, vagy

b) – ha a határozatot megtámadták – a Gazdasági Versenyhivatal vagy az Európai Bizottság határozatát elbíráló bíróság jogerős – az Európai Bizottság esetén az adott

bíróságra irányadó szabályok szerint rendes jogorvoslattal tovább már nem támadható – határozatának jogsértést megállapító részéhez.

(2) Versenyjogi kártérítési perben a bíróság az ellenkező bizonyításáig

a) a más tagállami versenyhatóság bíróság előtt nem támadott döntésének, vagy

b) – ha a döntést megtámadták – a más tagállam versenyhatóság döntését elbíráló bíróság – az adott bíróságra irányadó szabályok szerint rendes jogorvoslattal tovább már nem támadható – döntésének

versenyjogi jogsértést megállapító részében foglaltakat tényként fogadja el.

A versenyhatóság közreműködése a versenyjogi kártérítési perben

88/S. § (1) Versenyjogi kártérítési perben a bíróság felhívhatja a Gazdasági Versenyhivatalt, hogy tájékoztassa a kár bekövetkezésével, mértékével és az okozati összefüggés fennállásával kapcsolatos álláspontjáról. A bíróság felhívásában ismerteti a Gazdasági Versenyhivatallal azokat a kérdéseket, amelyekre véleményt kell nyilvánítani, és közli az ehhez szükségesnek tartott adatokat.

(2) A Gazdasági Versenyhivatal a bíróság (1) bekezdés szerinti felhívásában meghatározott – legalább hatvan napos - határidőn belül köteles álláspontjáról a bíróságot tájékoztatni, kivéve, ha a felhívás kézhezvételétől számított tizenöt napon belül jelzi, hogy ilyen álláspontot nem kíván adni. A Gazdasági Versenyhivatal az álláspont megadásának mellőzését nem köteles indokolni.

(3) A Gazdasági Versenyhivatal (2) bekezdés szerinti álláspontját a felekkel közölni kell, akik arra a bíróság által meghatározott határidőn belül észrevételt tehetnek.

(4) A Gazdasági Versenyhivatal (2) bekezdés szerinti álláspontja a bíróságot nem köti.

(5) A Gazdasági Versenyhivatal (2) bekezdés szerinti álláspontjának kialakításával és előadásával összefüggésben megfelelően alkalmazni kell a 88/B. § (4)-(6) bekezdését.

A versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igény elévülésének különös szabályai

88/T. § (1) A versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igény elévülési ideje akkor kezdődik, amikor a versenyjogi jogsértés megszűnt és a károsult tudomást szerez vagy kellő gondosság mellett tudomást szerezhetett volna

a) a jogsértő magatartásról és arról, hogy az versenyjogi jogsértésnek minősül,

b) a jogsértéssel okozott kárról, és

c) a jogsértő vállalkozás személyéről.

(2) Ha valamely uniós versenyhatóság a jogsértő magatartással összefüggésben eljárást indít, annak jogerős (az adott hatóság eljárására irányadó szabályok szerint rendes jogorvoslattal nem támadható) befejezéséig az elévülés nyugszik.

(3) Ha a felek a versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igénnyel kapcsolatos jogvitájuk rendezése érdekében bármilyen alternatív vitarendezési eljárást vesznek igénybe, az alternatív vitarendezési eljárásban részt vevő vállalkozás tekintetében az eljárás befejezéséig az elévülés nyugszik.”

27. § A Tptv. a 88/T. §-t követően a következő XIV/B. Fejezettel egészül ki:

„XIV/B. Fejezet

Az III. Fejezet rendelkezéseinek megsértésén alapuló polgári jogi igények bíróság előtti érvényesítése

„88/U. § (1) A Gazdasági Versenyhivatalnak a 45. §-ban megállapított, a 70. § (1) bekezdése alapján a közérdek érvényesítésére irányuló hatásköre nem zárja ki a III. Fejezetben foglalt rendelkezések megsértésére alapított polgári jogi igények közvetlen bíróság előtti érvényesítését.

(2) A bíróságnak a 8. §-ban foglalt rendelkezések megsértése miatt folytatott eljárásában az üzleti gyakorlat részét képező tényállítás valóságának bizonyítása az üzleti gyakorlat alkalmazóját terheli.

(3) Ha valamely perben a III. Fejezetben foglalt rendelkezések alkalmazásának szükségessége merül fel, megfelelően alkalmazni kell a 88/B. §. rendelkezéseit.”

28. § A Tptv. 91/H. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„91/H. § (1) A 88/A. §-t és – a Gazdasági Versenyhivatal megkeresése tekintetében – a 88/B. §-t az 1/2003/EK rendeletben meghatározott eltérésekkel – megfelelően alkalmazni kell az EUMSZ. 101. vagy 102. cikkében foglalt tilalom megsértése miatti polgári jogi igények miatti perekben is.

(2) Azokban a perekben, amelyek elbírálása során az EUMSZ. 101., illetve 102. cikkét kell alkalmazni, a bíróság az 1/2003/EK rendelet alapján az Európai Bizottságnak az észrevételei megtétele, illetve valamely tény- vagy jogkérdés iránti megkereséséről a bíróság végzéssel határoz, amely ellen külön fellebbezésnek nincs helye.

(3) Az Európai Bizottság észrevételei, véleményének megtételével és az eljárás felfüggesztésével összefüggésben megfelelően alkalmazni kell a 88/B. § (1), (2) és (4)-(7) bekezdését.

(4) A bíróság – azokban a perekben, amelyek elbírálása során az EUMSZ. 101., illetve 102. cikkét alkalmazta – az ítéletét haladéktalanul megküldi az igazságügyért felelős miniszternek az 1/2003/EK tanácsi rendeletben előírt, az Európai Bizottság irányában fennálló tájékoztatási kötelezettség teljesítése céljából. Az igazságügyért felelős miniszter az ítéletet tájékoztatásul megküldi a Gazdasági Versenyhivatalnak.”

29. § (1) A Tptv. a következő 95/E. §-sal egészül ki:

„95/E. § E törvénynek a szóló 2016. évi. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv3.) megállapított 79. §-át azokban az eljárásokban kell alkalmazni, amelyekben az e rendelkezés hatálybalépéséig még nem került sor az eljáró versenytanács előzetes állásponjtjának vagy a vizsgálatot lezáró jelentésnek a 73. § szerint az ügyfelek részére való megküldésére.”

(2) A Tptv. 95/E. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„95/E. § (1) E törvénynek a szóló 2016. évi. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv3.) megállapított rendelkezéseit az e rendelkezések hatálybalépését követően létrejött összefonódásokra vonatkozóan kell alkalmazni.

(2) E törvénynek a Módtv3.-mal hatályon kívül helyezett rendelkezéseit az e rendelkezések hatályon kívül helyezését megelőzően létrejött összefonódásokra vonatkozó eljárásokban továbbra is alkalmazni kell.

(3) E törvénynek a Módtv3.-mal megállapított 78. § (10) bekezdését és 79. §-át azokban az eljárásokban kell alkalmazni, amelyekben az e rendelkezés hatálybalépéséig még nem került sor az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának vagy a vizsgálatot lezáró jelentésnek a 73. § szerint az ügyfelek részére való megküldésére.

(4) E törvénynek a Módtv3.-mal megállapított 88/C. § (1)-(2) bekezdését, 88/D. – 88/I. §-át, 88/R. §-át és 88/T. §-át a Módtv3. hatálybalépését követően tanúsított versenyjogi jogsértéssel okozott károkozó magatartás esetén kell alkalmazni.

(5) E törvénynek a Módtv3. által megállapított 88/A. §-át, 88/B. §-át, 88/C. § (3)-(4) bekezdését, 88/J. - 88/Q. §-át, 88/S. §-át és 91/H. §-át a 2014. december 26-át követően a bírósághoz benyújtott versenyjogi kártérítési keresetek esetében kell alkalmazni.”

(3) A Tptv. 95/E. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki

„(6) E törvénynek a Módtv3.-mal megállapított 78/A. § (1) bekezdését azokban az eljárásokban kell alkalmazni, amelyekben az e rendelkezés hatálybalépéséig még nem került sor az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának vagy a vizsgálatot lezáró jelentésnek a 73. § szerint az ügyfelek részére való megküldésére.”

30. § A Tptv.-nek a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXVIII. törvénnyel beiktatott 98. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„98. § (1a) A 78. § (10) bekezdés, a 88/C. – 88/T. § és a 95/E. § (3)-(5) bekezdése a tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányadó egyes szabályokról szóló 2014. november 26-i 2014/104/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

31. § (1) A Tptv. 79. §-ában a „tíz” szövegrész helyébe a „legalább tíz, de legfeljebb harminc” szöveg lép.

(2) A Tptv.

1. 24/A. §-ában az „összefonódáshoz nem kell a Gazdasági Versenyhivatal 24. § szerinti engedélyét kérni” szövegrész helyébe az „összefonódást nem kell a Gazdasági Versenyhivatalnak a 24. § szerint bejelenteni” szöveg,

2. 27. § (2) bekezdésében a „Külföldön honos vállalkozások” szövegrész helyébe az „A vállalkozások” szöveg,

3. 29/A. § (1b) bekezdésében az „összefonódás engedélyezésére” szövegrész helyébe az „összefonódás vizsgálatára” szöveg,

4. 29/A. § (2) bekezdésében az „az irányítási jog (1) bekezdés szerinti gyakorlását” szövegrész helyébe a „az irányítási jog gyakorlását” szöveg, valamint a „kérelmező” szövegrész helyébe a „28. § (1) bekezdés szerinti vállalkozás” szöveg,

5. 29/A. § (4) bekezdésében a „nem engedélyezi” szövegrész helyébe a „megtiltja” szöveg,

6. 32. § (2) bekezdés a) pontjában a „határozatban az engedély megadása” szövegrész helyébe a „határozat” szöveg,

7. 43/H. § (6) bekezdésében az „az összefonódás engedélyezése iránti kérelem benyújtására” szövegrész helyébe az „a 28. § szerint az összefonódás bejelentésére” szöveg,

8. 43/H. § (7) bekezdés a) pontjában az „a 70. § (1) bekezdése alapján” szövegrész helyébe az „a 70. § (1) bekezdése vagy (1a) bekezdés a) pontja alapján” szöveg,

9. 43/H. § (7) bekezdés b) pontjában az „a 70. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe az „a 70. § (1) bekezdésében vagy (1a) bekezdés a) pontjában” szöveg,
10. 44. § (1) bekezdésében a „38. §-a” szövegrész helyébe a „38. §-a, 38/A. § (8) bekezdése,” szöveg,
11. 60/A. § (2) bekezdésében az „a bejelentővel” szövegrész helyébe az „a 43/G. § szerinti bejelentést tevő bejelentővel” szöveg,
12. 63. § (2) bekezdés c) pontjában az „a 29. § szerinti tilalom ellenére végrehajtott összefonódás miatt a 67. § (2) bekezdése” szövegrész helyébe az „a 70. § (1a) vagy (1c) bekezdése” szöveg,
13. 63. § (2) bekezdés d) pontjában az „a 24. § szerinti engedély iránti kérelem” szövegrész helyébe az „a 70. § (1b) bekezdése” szöveg,
14. 63. § (2) bekezdés e) pontjában a „25. § szerinti engedély iránti” szövegrész helyébe a „25. § (2) bekezdése szerinti” szöveg,
15. 63. § (4) bekezdés b) pontjában az „a kérelemre indult” szövegrész helyébe az „az összefonódás vizsgálatára irányuló” szöveg,
16. 65/A. § (1) bekezdésében a „cikke alapján hivatalból indult eljárásban a vizsgálat tárgyát képező jogsértéssel” szövegrész helyébe a „cikke vagy a 70. § (1a)–(1c) bekezdése alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban a vizsgálat tárgyát képező jogsértéssel, illetve a vizsgált összefonódással” szöveg,
17. 67. § (5) bekezdésében a „70. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe a „70. §” szöveg,
18. 71. § (3) bekezdés a) pontjában az „a 24. § szerinti engedély iránti kérelem” szövegrész helyébe az „a 70. § (1b) bekezdése” szöveg,
19. 72. § (2) bekezdésében az „a 24. § szerinti kérelemről vagy az összefonódás engedélyezésére irányuló” szövegrész helyébe az „az összefonódásról vagy az” szöveg,
20. 72. § (3) bekezdésében az „a 24. § szerinti engedély iránti kérelem alapján” szövegrész helyébe az „a 70. § (1b) bekezdése alapján indított versenyfelügyeleti eljárásban” szöveg,
21. 72/A. § (1) bekezdés c) pontjában az „a hozzájárulásban elrendelt” szövegrész helyébe az „az elrendelt” szöveg,
22. 78. § (1c) bekezdésében az „a versenyfelügyeleti eljárás megindításáig” szövegrész helyébe az „az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárásnak a 70. § (1a) bekezdés a) pontja szerinti megindításáig, ennek hiányában az összefonódás 24. § szerinti bejelentéséig” szöveg,
23. 91/E. § (7) bekezdésében a „Gazdasági Versenyhivatalhoz benyújtott összefonódás engedélyezése iránti kérelemhez” szövegrész helyébe a „Gazdasági Versenyhivatal által versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált összefonódáshoz” szöveg lép.

(3) A Tpvt.

- a) 13. § (2) bekezdés a) pontjában az „árak versenytársak közötti” szövegrész helyébe az „árak” szöveg,
- b) 78/A. § (1) bekezdésében az „összehangolt magatartást” szövegrész helyébe az „összehangolt magatartást, továbbá a vételi vagy eladási árak közvetlen vagy közvetett meghatározására irányuló vertikális megállapodást” szöveg lép.

32. § Hatályát veszti a Tpvt.

- a) 32. § (1), (2) és (4) bekezdésében az „engedélyező” szövegrész,
- b) 67. § (2) bekezdése,
- c) 68. §-át, 69. §-át és 70. §-át megelőző alcímcímek, valamint
- d) 68. §-a és 69. §-a.

33. § (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatálya.

(2) Az 1-28. §, a 29. § (2) bekezdése, a 30. §, a 31. § (2) bekezdése és a 32. § az e törvény kihirdetését követő harmincegyedik napon lép hatályba.

(3) A 29. § (3) bekezdése és a 31. § (3) bekezdése az e törvény kihirdetését követő száznyolcvanadik napon lép hatályba.

34. § Ez a törvény a tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányadó egyes szabályokról szóló 2014. november 26-i 2014/104/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Indokolás

Általános indokolás

A vállalkozások összefonódására irányadó rendelkezések módosítása

Az elmúlt években a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) hatályos összefonódás engedélyezési rendszerének keretei között jelentős lépéseket tett a vállalkozások engedélyezési eljáráshoz kapcsolódó adminisztratív terheinek csökkentése és az eljárások gyorsítása érdekében. Mindezek eredményeként jelentősen csökkent az átlagos ügyintézési idő. A törvényjavaslat szerinti módosítások legfőbb célja e tendencia további erősítése és támogatása.

Mindezek érdekében a törvényjavaslat az alábbi főbb szabályozási területeken tartalmaz módosító rendelkezéseket:

I. Az elmúlt években jelentősen nőtt az egyszerűsített (indokolás nélküli) határozattal lezárt (és így általában különösebb vizsgálatot nem igénylő) összefonódási ügyek száma. A megnövekedett számú eljárások gyorsítása érdekében a törvényjavaslat a kérelem benyújtása helyett a kötelező bejelentés megtételét írja elő a hatályos szabályozás szerinti kérelmező számára.

A bejelentést a törvényjavaslat szerint a GVH vizsgálójának haladéktalanul meg kell vizsgálnia. Ha a bejelentésben foglaltak elégségesek annak megállapítására, hogy az összefonódás nyilvánvalóan nem csökkenti jelentősen a versenyt, akkor a GVH vizsgálója nem indít eljárást, és erről 8 napon belül – az eljáró versenytanáccsal egyetértésben – hatósági bizonyítvány kiadásával értesíti a bejelentőt, ami alapján az összefonódás végrehajtható. Ha viszont a bejelentés alapján nem zárható ki egyértelműen, hogy az összefonódással kapcsolatosan felmerülhetnek-e az előzőek szerinti versenyaggályok, vagy az nem dönthető el egyértelműen, akkor a GVH vizsgálója az eljáró versenytanács egyetértésével 8 napon belül megindítja a versenyfelügyeleti eljárást az összefonódás vizsgálatára, melynek a lefolytatása a jelenlegi rendszerben történne (vizsgálati jelentés-versenytanácsi határozat). Amennyiben 8 napon belül a fenti döntések egyike sem születik meg, akkor a bejelentett ügyletet a GVH által tudomásul vettnek kell tekintetni, és az összefonódás végrehajtható.

A törvényjavaslat szerinti fenti megoldás tartalmát tekintve megegyezik az Európai Bizottság által alkalmazott, a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK rendelet 6. cikkében rögzített eljárási renddel.

A kérelmezési rendszerről a bejelentési rendszerre való áttérés egyben azt is jelenti, hogy a kérelemhez kapcsolódó sommás eljárás szabályai az összefonódások engedélyezése esetében értelemszerűen nem lennének alkalmazhatók. Az olyan bejelentések esetében azonban, amelyek alapján az összefonódás nyilvánvalóan aggálymentesen végrehajtható, a GVH-nak a törvényjavaslat szerint erről a sommás eljárás határidejével megegyező 8 napos határidőn belül kell tájékoztatni a bejelentőt, ami lényegesen kevesebb, mint a jelenlegi 30 napos határidő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvénynek (a továbbiakban: Ket.) a sommás eljárásra vonatkozó rendelkezéseit azonban továbbra is alkalmazni kell a Tpv. 25. §-a szerinti, az átmeneti irányításszerzés egy éves határidejének meghosszabbítására irányuló kérelem alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban.

II. Az előzőek szerinti bejelentési rendszerhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjak meghatározásakor a törvényjavaslat abból indul ki, hogy ha a bejelentés alapján nem indul versenyfelügyeleti eljárás, akkor a versenytanácsi szakasz (és az ahhoz kapcsolódó vizsgálati

jelentés) elmaradására tekintettel a GVH-nak a költségei mindenképpen alacsonyabbak lesznek, mintha a hatályos szabályozás szerint eljárás indulna. Ezért a törvényjavaslat a bejelentés igazgatási szolgáltatási díját az ún. egyszerűsített eljárás jelenlegi négymillió forintos igazgatási szolgáltatási díjánál lényegesen alacsonyabb összegben, egymillió forintban határozza meg. Abban az esetben, ha a GVH a bejelentés alapján 8 napon belül nem indít eljárást, és az összefonódás tudomásul vételét rögzítő hatósági bizonyítvány kiadásáról sem rendelkezik, akkor a megfizetett egymillió forintos igazgatási szolgáltatási díjat vissza kell fizetni.

Eljárásindítás esetén annak lefolytatása a hatályossal azonos lesz, így az ahhoz kapcsolódó 4, illetve 16 millió forintos igazgatási szolgáltatási díj a törvényjavaslat szerint összességében nem változik, mert a törvényjavaslat szerinti 3, illetve 15 millió forintos díjak a bejelentéskor megfizetett egymillió forinttal együtt a jelenlegi díjakkal azonos terhet jelentenek majd a bejelentő számára. A Tptv. 25. §-a szerinti kérelem esetében azonban valóságos tehercsökkenést jelent a vállalkozások számára a 4 millió forintnak a 3 millió forintra csökkentése.

III. A kérelmes rendszerről a bejelentési rendszerre történő áttérés önmagában nem tenné szükségessé a Tptv. 24. § (1) bekezdése szerint az engedélykéréshez kapcsolódó hatályos forgalmi (nettó árbevételi) küszöbszámok (15 milliárd, illetve 500 millió forint) változtatását. A hatályos küszöbszámok azonban 2005 óta változatlanok, miközben 2005 és 2015 között az infláció 50 százalékos volt. Európai összehasonlításban a hatályos 15 milliárd forintos magyar küszöbérték GDP arányosan lényegesen magasabb, mint az európai országok átlaga, és a hozzánk hasonló nagyságrendű országok többségét tekintve is magas, azonban az eltérés nem tekinthető jelentősnek. Ennél lényegesebb azonban, hogy az összehasonlítás eredményének minősítésétől függetlenül a több mint 10 éve hatályban lévő 15 milliárd forintos küszöbérték csökkentése már csak azért sem lenne indokolt, mert – bővítve a bejelentési kötelezettség alá eső fúziókat – ellentétes lenne a törvény módosításának kiemelt céljával, a vállalati terhek csökkentésével. Az 500 millió forintos küszöbérték esetében azonban fordított a helyzet: az nem csak a GDP-hez viszonyított arányát tekintve, de abszolút összegében is a legalacsonyabbak közé tartozik.

Az előzőek figyelembe vételével a törvényjavaslat szerint a hatályos 500 millió forintos küszöbérték – figyelemmel az európai országok GDP arányos küszöbértékéhez képesti alacsony voltára – az infláció által indokoltnál nagyobb mértékben egy milliárd forintra kerülne felemelésre, miáltal – az elmúlt öt év eljárásai alapján – várhatóan 10-15%-kal kevesebb tranzakciót kell a GVH-hoz a jövőben bejelenteni. A hatályos 15 milliárd forintos küszöbérték pedig a 2005. évi bevezetése óta bekövetkezett infláció ellenére a GDP arányos európai átlaghoz képesti magas voltára tekintettel nem változna.

Szintén az európai országok többségének gyakorlatához való közelítés érdekében a törvényjavaslat szerint a forgalomszámítás úgy változna, hogy a magyar vállalkozások esetében is nem a világméretű, hanem csak a magyarországi forgalmat (a belföldi értékesítés nettó árbevételét) kell számításba venni.

IV. Az előzőek szerinti javasolt módosítások közül elsősorban az 500 millió forintos küszöbszám emelése erősítheti azt az egyébként is meglévő problémát, hogy a viszonylag alacsony összesített forgalmú érintett piacokon a küszöbértékeket nem teljesítő összefonódások is járhatnak a verseny jelentős mértékű csökkenésével különösen erőfölény létrehozása vagy megerősítése révén. Ezért a törvényjavaslat szerint a GVH jogosultságot kapna a küszöbértékeket el nem elérő összefonódások esetében is hivatalból eljárás indítására, ha az összefonódás valószínűsíthetően a verseny jelentős mértékű csökkenésével járna, különösen, ha erőfölényt hoz létre vagy erősít meg. A jogbiztonság érdekében azonban a GVH jogosultság mellett a törvényjavaslat szerint az érintett vállalkozásoknak lehetőségük lenne arra, hogy az ilyen ügyletet a végrehajtását megelőzően önkéntesen bejelentsék a GVH-

hoz, amely azt ugyanúgy kezelné, mint a küszöbszámok teljesülése okán bejelentett összefonódásokat, így az eljárásindítás szükségtelenségéről kiállított hatósági bizonyítvány kiadásáig végrehajtási tilalom volna érvényben. Szintén a jogbiztonságot szolgálja, hogy az ilyen eljárás bejelentés hiányában történő megindíthatóságára legfeljebb az összefonódás végrehajtásától számított 6 hónapon belül biztosít a törvényjavaslat lehetőséget.

A versenyjogi jogsértésen alapuló kártérítési igényekre irányadó szabályozás

Az Európai Parlament és a Tanács 2014. november 26-án fogadta el a tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányadó egyes szabályokról szóló 2014/104/EU irányelvet (a továbbiakban: Irányelv), amely meghatározza az annak biztosításához szükséges szabályokat, hogy a versenyjogi jogsértés következtében kárt szenvedett személyek a jogsértővel szemben hatékonyan érvényesíthessék az elszenvedett kár teljes megtérítésére vonatkozó jogukat. A törvényjavaslat az Irányelv átültetéséhez szükséges rendelkezéseket foglalja magában.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 101. cikkének (1) bekezdése értelmében a belső piacon összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. Az EUMSZ 102. cikke szerint a belső piacon összeegyeztethetetlen és tilos egy vagy több vállalkozásnak a belső piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre.

A Tptv. 11. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének a döntése, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. A Tptv. 21. §-a rögzíti, hogy tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni.

A fenti rendelkezésekben meghatározott jogsértések elleni, versenyhatóságok általi fellépés közjogi eszközrendszerének fontos támogatója a magánjogi jogérvényesítés, a versenyjogi jogsértés által károsodott személyek polgári jogi úton történő igényérvényesítése. A versenyjogi jogsértéstől való visszatartó erőt növeli, ha a károsultak fellépnek kártérítési perek formájában a jogsértő vállalkozások által okozott kár megtérítése érdekében. Ez a kár jellemzően abból adódik, hogy a jogsértők által érvényesített ár a károsultak számára hátrányosan eltér attól az ártól, amely a valódi versenyben alakult volna ki (ez akkor is így van, ha pl. a kartellezők nem közvetlenül az árat határozták meg, hanem felosztották egymás között a piacot vagy limitált mennyiségi kvótákat határoztak meg, ugyanis ezek a versenykorlátozások - közvetetten ugyan, de - hatást gyakorolnak az árakra).

Az Irányelv megalkotása során kettős cél fogalmazódott meg, egyrészt a versenyjog közjogi és magánjogi érvényesítése közötti kölcsönhatás optimalizálása, másrészt annak biztosítása, hogy az uniós versenyjogi szabályok megsértésének sértettjei teljes körű kártérítéshez juthassanak az elszenvedett kárért. Az Irányelv a versenyjogi jogsértésekkel kapcsolatos kártérítési igények érvényesítését kívánja megkönnyíteni akként, hogy a versenyjog közjogi érvényesítése (a jogsértések feltárása és szankcionálása) se szenvedjen csorbát. Az Irányelv törekszik koherens módon szabályozni a jogérvényesítés e két formájának összehangolását (pl. a versenyhatóságok birtokában lévő dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályok tekintetében).

Az Irányelv hatálya nemcsak a kizárólag EUMSZ 101. vagy 102. cikkének megsértésén alapuló kártérítési keresetekre terjed ki, hanem - a belső piac megfelelő működése, továbbá a jogbiztonság fokozása, valamint a vállalkozásokra és a fogyasztókra vonatkozó

kiegyenlítettebb versenyfeltételek biztosítása érdekében - a nemzeti versenyjogi jogsértéseken alapuló kártérítési keresetekre, ha a nemzeti versenyhatóság a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló 1/2003/EK tanácsi rendelet alapján a nemzeti és az uniós versenyjogot párhuzamosan alkalmazza (a rendelet értelmében ha a tagállamok versenyhatóságai vagy a nemzeti bíróságok az EUMSZ 101. cikke szerinti megállapodásokra, vállalkozások társulásainak döntéseire vagy összehangolt magatartásokra, amelyek e rendelkezés értelmében befolyásolhatják a tagállamok közötti kereskedelmet, a nemzeti versenyjogot alkalmazzák, akkor az ilyen megállapodásokra, döntésekre vagy összehangolt magatartásokra az EUMSZ 101. cikkét is alkalmazniuk kell, illetőleg ha a tagállamok versenyhatóságai vagy a nemzeti bíróságok az EUMSZ 82. cikke által tiltott visszaélésre a nemzeti versenyjogot alkalmazzák, akkor az EUMSZ 82. cikkét is alkalmazniuk kell). Az Irányelv nem érinti ugyan az olyan nemzeti versenyjogi jogsértésekre tekintettel indított kártérítési kereseteket, amelyek az EUMSZ 101. vagy 102. cikkében foglaltak szerint nincsenek hatással a tagállamok közötti kereskedelemre, mindazonáltal indokolt, hogy az Irányelv átültetését szolgáló rendelkezések azon versenyjogi kártérítési ügyekben is alkalmazásra kerüljenek, amelyek kapcsán kizárólag a Tpv. 11. vagy 21. §-ának megsértése kerül megállapításra.

A kártérítési keresetek a versenyjogi jogsértések esetén magánjogi jogérvényesítést célzó hatékony rendszernek csak az egyik elemét alkotják, és hozzájuk alternatív igényérvényesítési módok - például az önkéntes vitarendezés és a közjogi jogérvényesítés keretében hozott, a feleket kártérítés teljesítésére ösztönző határozatok - társulnak.

A versenyjogi kártérítési keresetek szabályozása tárgyában a törvényjavaslat az alábbi főbb szabályozási területeken tartalmaz rendelkezéseket:

I. A törvényjavaslat anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezéseket egyaránt tartalmaz, így szükséges annak rögzítése, hogy a versenyjogi kártérítési perek esetében a polgári törvénykönyvről szóló törvény és a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit a törvényjavaslatban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni (így pl. azokat a megdönthető vélelmeket, amelyeket a törvényjavaslat a károsultak igényérvényesítésének megkönnyítése érdekében tartalmaz, illetve az elévülés kapcsán megállapított különös szabályokat).

II. A törvényjavaslat értelmében mindenkit megillet a kártérítéshez való jog, akinek versenyjogi jogsértéssel kárt okoztak, legyen az akár közvetlen vevő (vagy adott esetben eladó), akár közvetett vevő (eladó), azaz olyan személy, aki nem közvetlenül a jogsértőtől, hanem annak közvetlen vevőjétől vagy egy későbbi vevőtől vásárolta meg a versenyjogi jogsértéssel érintett árut (terméket, szolgáltatást), illetve az ilyen árut tartalmazó vagy az ilyen áruból származtatott árut.

III. Megerősítésre kerül, hogy a károsult teljes kárának megtérítésére jogosult. Ezzel összefüggésben ugyanakkor a törvényjavaslat azt is kimondja, hogy ha a közvetlen vevő (eladó) károsult a versenyjogi jogsértés által elszenvedett kárát továbbhárította a termelési-értékesítési lánc további szintjén álló közvetett vevőre (eladóra), akkor ennek következményeit le kell vonni úgy a jogsértő vállalkozások védekezése, mint az egyes károsultakat megillető kártérítés vonatkozásában.

IV. A magánjogi és a közjogi jogérvényesítés összehangolása jegyében a törvényjavaslat a versenyjogi jogsértőkkel szembeni magánjogi jogérvényesítés támogatása céljából szabályozza a versenyhatóságok versenyjogi kártérítési perben való közreműködésének speciális szabályait, így lehetővé téve a versenyhatóság számára, hogy - a bíróság felhívására - tájékoztatást adjon a kár bekövetkezésével, mértékével és az okozati összefüggés fennállásával kapcsolatos álláspontjáról. A GVH álláspontjának kialakítására és annak ismertetésére nem köteles, ezt indokolás nélkül visszautasíthatja.

V. A versenyhatósági eljárás végkimenetele kiemelkedő jelentőséggel bírhat egy versenyjogi kártérítési perben, mivel a törvényjavaslat az Irányelvvel összhangban kimondja, hogy ha az

érintett ügyben a GVH vagy az Európai Bizottság eljár, a bíróság kötve van a GVH, illetve az Európai Bizottság bíróság előtt nem támadott határozatának, vagy a határozatot felülvizsgáló bíróság jogerős, rendes jogorvoslattal tovább már nem támadható határozatának jogsértést megállapító részéhez.

VI. A versenyjogi jogsértéseket gyakorta nem egy, hanem több vállalkozás követi el. Erre figyelemmel szükséges a többiek közös károkozására vonatkozó külön rendelkezések meghozatala, a főszabály szerint érvényesülő egyetemleges felelősség körében egyes meghatározott feltételek teljesülése esetén kedvezőbb szabályok alkalmazását rendelve el a kis- és középvállalkozások esetében, rögzítve azt is, hogy e kedvezőbb előírások nem alkalmazandók, ha a kis- vagy középvállalkozás vezető szerepet töltött be a versenyjogi jogsértésben, más vállalkozást a versenyjogi jogsértésben való részvételre kényszerített, vagy vele szemben korábban már állapítottak meg versenyjogi jogsértést.

VII. A versenytársak között létrejövő, a versenyt korlátozó vagy azt akár teljesen ki is záró kartell megállapodások a piacgazdaság működését különösen károsan befolyásolják, növekvő árakat és/vagy csökkenő fogyasztói választási lehetőségeket eredményezve. A jellemzően titokban megkötésre és megvalósításra kerülő kartell megállapodások bizonyítása nehézségekbe ütközik, ezért a kartellek elleni fellépés eredményességének biztosításában kiemelt jelentősége van annak, hogy a versenyhatóság a kartellezésben részt vevő vállalkozások „hallgatásának megtörésével” hozzájusson a kartellel kapcsolatos bizonyítékokhoz. Ezt a célt szolgálja az ún. engedékenységi politika, amely a nemzetközi versenyjogi gyakorlatban széles körű hagyományokkal rendelkezik és 2003-tól a GVH is alkalmazza, s amelynek lényege, hogy a GVH biztosítja, hogy a kartell feltárásában hatékonyan közreműködő, a jogsértést alátámasztó információkat és bizonyítékokat átadó vállalkozások a versenyfelügyeleti eljárás végén az egyébként rájuk kiszabandó bírság egésze vagy egy része alól mentesülhetnek. Az engedékenységi politika tehát a hatósággal történő együttműködő magatartás elősegítésére szolgál. Az engedékenységi politika hátterében az a megfontolás áll, hogy a kartellek feltárásához és megszüntetéséhez fűződő közérdek fontosabb és nagyobb hasznot hoz a társadalom és a fogyasztók számára, mint a vállalkozás megbüntetéséhez fűződő érdek. A törvényjavaslat törekszik egyensúlyba hozni a jogsértő vállalkozások engedékenységi politikában való részvételéhez fűződő érdekeket a károsultak érdekeivel, egyrészt a bizonyítékok feltárása körében (előírva egyebek között, hogy az engedékenységi kérelem bizonyítékként történő feltárására való kötelezésre nincs lehetőség), másrészt a többiek közös károkozására irányadó szabályok vonatkozásában.

VIII. A versenyjogi kártérítési pereket információs aszimmetria jellemzi, a kártérítési igény megalapozottságának igazolásához szükséges bizonyítékok gyakran csak az egyik fél (jellemzően a károkozó) vagy harmadik felek birtokában vannak, s ezekhez a károsult nem tud hozzáférni. A sikeres igényérvényesítés ezen akadálya a bizonyítékok feltárása bíróság általi előírásának intézménye révén hárítható el, azzal, hogy e szabályozásnak egyensúlyt kell teremtenie az érintettek eltérő érdekei között (pl. figyelemmel valamely bizonyítékként felhasználni kívánt irat üzleti titoknak minősülő tartalmára is). A külön szabályok szabta keretek között lehetőség van a versenyhatóság ügyirataiban fellelhető bizonyítékok feltárására irányuló indítvány benyújtására is.

IX. A törvényjavaslat támogatni kívánja a versenyjogi jogsértéssel okozott károk peren kívüli rendezését, amelynek érdekében – összhangban az Irányelv rendelkezéseivel – a károsultakat megillető kártérítés megfizetésére köteles, egyezséget kötő jogsértő vállalkozások pozícióját kedvezőbben határozza meg az egyezséget nem kötő jogsértő vállalkozásokhoz képest úgy a károsultak irányában történő kártérítési, mint a jogsértők egymás közötti megtérítési kötelezettségét illetően. A törvényjavaslat azáltal is támogatja az alternatív vitarendezés igénybevételét, hogy a bírság kiszabása körében irányadó szabályozást úgy módosítja, hogy a GVH a versenyfelügyeleti eljárásban kiszabandó bírság összegének meghatározásakor

enyhítő körülményként veheti figyelembe, ha a határozat meghozatalát megelőzően lefolytatott alternatív vitarendezési eljárásban létrejött megállapodás alapján a jogsértő vállalkozás kártérítést fizetett a versenyjogi jogsértés károsultja részére.

A versenytörvény egyes további rendelkezéseinek módosítása

I. A vállalati megfelelés előmozdítása érdekében szükséges, hogy a különösen súlyos korlátozást tartalmazó vertikális megállapodásokra (viszonteladási árrögzítés) is benyújthassanak a vállalkozások engedékenységi kérelmet.

II. A törvényjavaslat lehetővé teszi továbbá, hogy azon vállalkozások, akik a Tpvt. 73/A. §-a szerinti egyezségi nyilatkozatot tesznek, a korábbi 10% helyett, akár 30%-ig terjedő bírságsökkentésben is részesülhessenek. A bírságsökkentés mértékének az emelése kifejezi, hogy az egyezségi nyilatkozatot tevő vállalkozás nem pusztán a jogsértést ismeri el, mint engedékenység esetében, de a bíróság előtti jogorvoslati jogáról is lemond.

III. A törvényjavaslat a Tpvt. 65/A–D. §-a szerinti rajtaütés lehetőségét az összefonódásokra is kiterjeszti. Ilyen jogosultsága más tagállami hatóságoknak és az Európai Bizottságnak is van az összefonódások esetében.

Részletes indokolás

Az 1-7. §-hoz

A törvényjavaslat a Tptv. 24. §-a szerinti küszöbértékeket meghaladó nettó árbevétel esetén a jelenleg hatályos kérelmezés helyett bejelentési kötelezettséget ír elő. A bejelentés – szemben a kérelemmel – nem indítja meg automatikusan a versenyfelügyeleti eljárást: a GVH csak azokban az esetekben indítana (hivatalból) eljárást, amikor a bejelentés alapján nem zárható ki egyértelműen, hogy az összefonódás versenyaggályt vet fel. Ez biztosítaná, hogy az egyszerűbb esetek a lehető leggyorsabban lezáruljanak.

A Tptv. 24. §-a szerinti küszöbértékek 2005. óta nem változtak, ezért az azóta bekövetkezett 50 százalékos inflációra tekintettel indokolt azok felülvizsgálata. A Tptv. szerinti küszöbértékeket összevetve az európai országok versenyjogaiban alkalmazott küszöbszámokkal az állapítható meg, hogy GDP arányosan a 15 milliárd forintos küszöbérték a legmagasabbak közé tartozik, amivel szemben az 500 millió forintos küszöbérték a legalacsonyabbak közé, az pedig valamennyi országra nézve igaz, hogy a két küszöbérték közötti „olló” Magyarországon a legnagyobb. Ezért a törvényjavaslat szerint az 500 millió forintos küszöbérték az inflációnál nagyobb mértékben egymilliárd forintra emelkedne, a 15 milliárd forintos küszöbérték viszont az infláció ellenére változatlan maradna.

Szintén az európai országok többségének gyakorlatához való igazodás indokolja a nettó árbevétel számítására vonatkozó, a Tptv. 27. § (2) bekezdése szerinti szabály olyan módosítását, hogy nem csak a külföldi, hanem a magyarországi vállalkozások esetében is csak a magyarországi forgalmat kelljen számításba venni [lásd a 0 bekezdés 2. pontjában „szövegcseré” formájában].

Mindkét előzőek szerinti változás szűkíti a bejelentési kötelezettség alá eső összefonódások körét. Ezek közül elsősorban az 500 millió forintos küszöbérték emelése erősítené azt az egyébként is meglévő problémát, hogy a viszonylag alacsony összesített forgalmú piacokon a küszöbértéket nem teljesítő összefonódások is járhatnak a verseny jelentős mértékű csökkenésével. Ezért a javaslat szerint a GVH jogosultságot kapna arra, hogy a küszöbértékeket el nem érő már végrehajtott összefonódások esetén is indíthasson hivatalból eljárást [lásd a Tptv. 70. § új (1a) bekezdésének b) pontját], ha valószínűsíthető, hogy az összefonódás a verseny jelentős mértékű csökkenésével jár. A jogbiztonság érdekében ugyanakkor a Tptv. 24. §-ának a törvényjavaslat szerinti új (4) bekezdése lehetővé tenné a vállalkozások számára, hogy olyan összefonódásokat is bejelentsenek, amelyek nem teljesítik a küszöbszámokat, de nem nyilvánvaló, hogy az összefonódás nem eredményezheti a verseny jelentős mértékű csökkenését. A GVH ezeket az összefonódásokat ugyanúgy kezelné, mint a bejelentési kötelezettség alá eső összefonódásokat.

A Tptv. javaslat szerint módosuló 29. és 29/A. § szerint az összefonódás végrehajtásának tilalma a bejelentés elintézésére a Tptv. 43/N. §-ban előírt nyolc napos határidő leteltéig, illetve, ha eljárás indul, akkor az azt befejező döntésig tart (lásd még a javaslat 8.§ indokolását). A végrehajtási tilalom alól felmentés csak eljárás indítása esetén kérhető, az annak megindításának közlését követő öt napon belül, vagy a felmentés szükségességéről való tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül.

A Tptv.-nek a törvényjavaslat szerinti 30. § (5) bekezdése egyértelműsíti azt a jelenleg érvényesülő GVH gyakorlatot, hogy az összefonódás végrehajtásához szükséges (ún. kapcsolódó) versenykorlátozásokra nem alkalmazhatók a Tptv. IV. fejezetének rendelkezései, függetlenül attól, hogy az összefonódásról a GVH hozott határozatot vagy sem.

A Tptv. 24/A.–32. §-ának törvényjavaslat szerinti további módosításai nem azok érdemi versenyjogi tartalmát érintik, hanem elsősorban a kérelmes rendszerről a bejelentési rendszerre való áttérésből fakadó terminológiai változásokat (pl. kérelmező helyett bejelentő,

engedélyezi helyett nem tiltja) és hivatkozásokat vezetnek át. Az ilyen jellegű változásokat részben a törvényjavaslat 31. §-ának (2) bekezdése tartalmazza „szövegcsere” formájában.

A 8. §-hoz

A Tpvt.-nek a törvényjavaslat szerinti 43/J.-N. §-ai az összefonódások bejelentésének szabályait rögzítik.

A 43/J. § (1) bekezdése a Tpvt. jelenleg hatályos, de a törvényjavaslat szerint hatályon kívül helyezésre kerülő 68. § (2) bekezdésének tartalmát átvéve rögzíti, hogy a bejelentést a GVH által közzétett bejelentési űrlapon kell megtenni. A (2) bekezdés a hatályon kívül helyezésre kerülő 68. § (6) bekezdéssel azonos tartalommal írja elő a GVH számára, hogy a bejelentett összefonódásról a honlapján tájékoztatást kell adnia, kivéve, ha az összefonódás tényét üzleti titokként kérték kezelni. A hatályos szabályozáshoz képest új elemként azonban rögzíti azt, hogy a nyilvánosságra hozataltól való tartózkodás nem zárja ki, hogy a GVH eljárásindítás esetén a tényállás tisztázása érdekében eljárási cselekményeket hajtson végre (például információt kérhessen más piaci szereplőktől).

A 43/K. § (1) bekezdése egyértelműsíti, hogy a bejelentés elintézése nem része a versenyfelügyeleti eljárásnak. Továbbá tekintettel arra, hogy a bejelentéssel kapcsolatos eljárás nem a Ket. szerinti hatósági eljárás, az (1) bekezdés – a Tpvt. 43/G. és 43/H. §-ában foglaltakhoz hasonlóan – egyes alapvető eljárási kérdések tekintetében a Ket., illetve a Tpvt. hatósági eljárásra vonatkozó megfelelő szabályainak alkalmazását írja elő. A (2) és (3) bekezdés a bejelentés kapcsán a GVH rendelkezésére bocsátott iratok kezelésének speciális szabályait rögzíti, azzal, hogy ha a bejelentés kapcsán hivatalból eljárás indul, akkor a versenyfelügyeleti eljárás szabályait kell alkalmazni, ami egyben biztosítja a bejelentésben lévő információknak a bejelentés alapján hivatalból induló eljárásban történő felhasználhatóságát.

A 43/L. § a Tpvt. jelenleg hatályos, de hatályon kívül helyezésre kerülő 69. §-ával azonos tartalommal rögzíti a bejelentést megelőzően a bejelentő által kezdeményezhető előzetes egyeztetés szabályait.

A 43/M § egymillió forintban állapítja meg a bejelentéssel egyidejűleg fizetendő eljárási díj összegét.

A 43/N. § (1) bekezdés a bejelentéssel kapcsolatos GVH intézkedés határidejét 8 napban állapítja meg, mely a bejelentés, illetve az egymillió forintos igazgatási szolgáltatási díj közül a későbbinek a beérkezési időpontját követő napon indul. Erre azért van szükség, mert a bejelentéses szakban az esetlegesen nem megfizetett igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére hiánypótlás nem adható ki. Az (1) bekezdés azt is rögzíti, hogy a bejelentés alapján a vizsgáló vagy eljárást indít (lásd még a törvényjavaslat 20. §-ához fűzött indokolást), vagy ha egyértelműen megállapítható, hogy az összefonódással kapcsolatosan nem merülnek fel versenyaggályok, akkor erről a vizsgáló – az eljáró versenytanáccsal egyetértésben - hatósági bizonyítványt ad ki a bejelentő részére. Amennyiben a bejelentést nem a Tpvt. 28. § (1) bekezdése alapján arra kötelezett nyújtja be, vagy az a Tpvt. 28. § (2) bekezdés szerinti határidőt megelőzően kerül benyújtásra, akkor a vizsgáló – az eljáró versenytanáccsal egyetértésben – a bejelentést visszautasítja, amiből következőleg a bejelentés meg nem történtnek minősül, és ezért az összefonódás újabb bejelentés nélkül nem hajtható végre. Ilyen esetben a megfizetett egymillió forintos eljárási díj fele a bejelentőnek visszajár.

A 43/N. § (2) bekezdése szerint, amennyiben a GVH a fenti határidőn belül nem teszi meg az (1) bekezdés szerinti fenti intézkedések egyikét sem, akkor a bejelentett összefonódás végrehajtható, továbbá ebben az esetben a megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat vissza kell fizetni. A bejelentő ilyen esetben – a Ket. 83. § (1) bekezdése alapján – kérheti a GVH-tól a tény hatósági bizonyítvánnyal való igazolását. A 8 napos határidőbe szükségszerűen nem

számíthat bele a Tpv. 33/B. §-a szerinti igazgatási szünet időtartama, amelyre tekintettel a 43/K. § alkalmazni rendeli a Tpv. 63. § (7) bekezdését.

A 9-12. §-hoz

A Tpv. 52. §-a szerinti ügyfél fogalom és a Tpv. 53. § jogutódlási szabályai, valamint az eljárás felfüggesztésére vonatkozó Tpv. 60. § tekintetében a törvényjavaslat a kérelmes rendszerről a bejelentési rendszerre való áttérésekből adódó terminológiai változásokat tükrözi.

A törvényjavaslat annyiban tartja fenn a Tpv. jelenleg hatályos 60/A. §-a szerinti szabályozást, hogy az eljáró versenytanács dönt abban az esetben az eljárás megszüntetéséről, ha a vizsgált ügylet tárgya nem összefonódás (ideértve azt az esetet, amikor a Tpv. 28. § (2) bekezdése szerinti esemény még nem következett be, azaz elhatározott összefonódásról még nem lehet szó – ez legtöbb esetben már korábban, egy esetleges bejelentés esetén kiderül, amikor visszautasítás lehet az eredménye, de nem kizárt, hogy erre később derül fény). Abban az esetben, ha az eljárás során derül fény arra, hogy a bejelentett összefonódás esetleg a Tpv. 24. §-ának (1)–(3) bekezdései alapján nem lett volna bejelentésköteles, vagy nem a Tpv. 28. § (1) bekezdése szerinti személy tette a bejelentést, amely nyomán aztán eljárás indult, ez önmagában nem lesz megszüntetési ok, a GVH ilyen esetben érdemben vizsgálhatja az összefonódást, figyelemmel a Tpv. 70. §-ának (1b) bekezdése szerinti szempontokra is.

A 13. §-hoz

A Tpv. 61. § (2) bekezdés módosítása eljárási bírság kiszabását teszi lehetővé, ha a Tpv. 70. § (1a) bekezdés c) pontja alapján azért kell utóbb eljárást indítani, mert a bejelentés tudomásul vételére azért került sor, mert a bejelentő a bejelentésében lényeges tény elhallgatott vagy nem a valóságnak megfelelően közölt.

A 14-16. §-hoz

A Tpv. javasolt új 62. § (1) bekezdése azokra az esetekre, amikor a bejelentés alapján hivatalból versenyfelügyeleti eljárás indul, összességében (a bejelentéskor megfizetendő egymillió forintos igazgatási szolgáltatási díjjal együtt számítva) fenntartja a hatályos szabályozás szerinti igazgatási szolgáltatási díjakat. Az azokkal kapcsolatos eljárási költségeket ugyanis a bejelentési rendszerre való áttérés nem érinti. A 25. § szerinti kérelem esetében azonban az (1) bekezdés b) pontja szerinti 3 millió forintos igazgatási szolgáltatási díj ténylegesen is csökkentést jelent a jelenleg hatályos 4 millió forinthez képest. A (3) és a (4) bekezdés az eljárásnak vizsgáló általi, a bejelentés alapján történő megindítása, illetve az eljárásnak az eljáró versenytanács által történt teljes körűvé nyilvánítása esetén esedékes díj, illetve díjkiegészítés megfizetésének szabályait rögzíti. A Tpv. 62. § (2), (5) és (6) bekezdése a Tpv. 67. § (1) bekezdése alapján a jövőben is kérelemre induló Tpv. 25. § szerinti eljárás tekintetében fenntartják a hatályos szabályozást. A (7) bekezdés fenntartja a jelenleg hatályos (6) bekezdés szerinti rendelkezést.

A Tpv. 62/A. § törvényjavaslat szerinti módosításai a bejelentési rendszerre való áttérésekből fakadó terminológiai változásokat tükrözik, mely alól kivétel azonban az új (7) bekezdés, mely szerint a Tpv. 24. § (4) bekezdése szerinti „önkéntes” bejelentés alapján indult eljárásban az igazgatási szolgáltatási díj alól – a bejelentő indokolt kérelmére – mentesség adható. Ezt az indokolja, hogy ilyen bejelentéssel csekély nettó árbevétellel rendelkező vállalkozások is élhetnek, amelyek számára a díj megfizetése aránytalan terhet jelentene. A mentesség lehetősége nem terjed ki a Tpv. 43/M. § (1) bekezdés szerinti, a bejelentéskor fizetendő egymillió forintos igazgatási szolgáltatási díjra.

A Tpv. 62/B. § módosuló (1) bekezdése a bejelentési rendszerre való áttérésből fakadó terminológiai változás átvezetése mellett az eljárási költség megfizetésére kötelezi azt a vállalkozást is, amelynek a bejelentésében tett nem a valóságnak megfelelő közlése vagy elhallgatása miatt nem került sor a bejelentés alapján az összefonódás vizsgálatára. Az új (1a) bekezdés speciális szabály ad arra az esetre, amikor az eljárás a Tpv. 24. § (4) bekezdés szerinti önkéntes bejelentés alapján indul, és így nincs bejelentésre kötelezett vállalkozás.

A 17. §-hoz

A Tpv. 63. § (4) bekezdésének egy új k) ponttal való kiegészítése révén biztosítható hatékonyan – a végrehajtási tilalom szabályaira is figyelemmel – az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárás esetén fizetendő igazgatási szolgáltatási díj tényleges megfizetése. Azáltal ugyanis, hogy az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére nyitva álló határidő letelte és a díj tényleges megfizetése közötti időszakot a Tpv. 63. § (4) bekezdésének új k) pontja alapján az ügyintézési határidő számításánál nem kell figyelembe venni, az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének hiányában nem telik le az az ügyintézési határidő, amelynek be nem tartása esetén végrehajthatóvá válna az összefonódás, vagyis a végrehajtási tilalom a díj megfizetéséig fennáll. A törvényjavaslat ezzel egyidejűleg az eljárás hivatalból történő megindítására tekintettel nem tartja fenn azt a hatályos (kérelemre induló eljárás melletti) szabályozást, hogy a fizetési kötelezettség elmulasztása esetén az eljárást meg kell szüntetni. A Tpv. 63. § új (8) bekezdéssel kiegészítése szükséges a Tpv. 68–69. §-ai hatályon kívül helyezése okán a Tpv. 25. § szerinti kérelmek intézésére vonatkozóan.

A 18. §-hoz

A Tpv. 64. § új (1) bekezdése megegyezik a hatályos 64. §-sal, de a bejelentési rendszerre való áttérés következtében értelemszerűen csak a Tpv. 25. § szerinti kérelemre vonatkozik. Az új (2) bekezdés az összefonódás bejelentése alapján indult eljárásokra nézve mondja ki, hogy a Tpv. 63. § szerinti határidő lejártát követően az összefonódás nem tiltható meg, nem írható elő kötelezettség vagy feltétel, és az összefonódás végrehajtható. A törvényjavaslat szerint ilyen esetben a megfizetett igazgatási szolgáltatási díjak visszajárnak.

A 19. §-hoz

A Tpv. 67. §-ának a törvényjavaslat szerinti (1) bekezdése - összhangban a bejelentési rendszerre való áttéréssel - csak a Tpv. 25. §-a szerinti határidő hosszabbítás esetében teszi lehetővé a kérelemre történő eljárásindítást. A kérelmezés lehetőségének megtartását indokolja, hogy ebben az esetben – szemben egy megvalósítani kívánt összefonódással – nem valamilyen állapot létrehozásához, hanem egy meglévő állapot további átmeneti fenntartásához szükséges a GVH engedélye. A törvényjavaslat szerint hatályát veszti (2) bekezdés szerinti, a Tpv. 29. §-a szerinti végrehajtási tilalom ellenére végrehajtott összefonódások miatti hivatalból eljárásindítás lehetősége átkerül a Tpv. 70. § új (1a) bekezdés a) pontjába. A Tpv. 25. §-a szerinti határidő hosszabbítási kérelem elmulasztása esetén sürgősen a hivatalból eljárásindítás lehetőségére utaló külön rendelkezés, mert ebben az esetben is a végrehajtási tilalom megsértése miatt indulna eljárás.

A Tpv. 67. § (3) bekezdésének a törvényjavaslat szerinti új c) pont ca) alpontja az eljárás megindíthatóságára vonatkozóan határidőt ad arra az esetre, amikor a GVH egy már végrehajtott, de bejelentési kötelezettség alá nem eső összefonódás vizsgálatára indít hivatalból eljárást. A jogbiztonság megköveteli, hogy az összefonódás révén kialakult helyzet esetlegesen szükségessé váló utólagos „visszarendezése” ne essen túl távol az összefonódás

végrehajtásától. Ezért a törvényjavaslat szerint az összefonódás végrehajtását követő hat hónap elteltével már nem indítható eljárás. A cb) pont minden egyéb esetben öt évben állapítja meg az eljárásindítás lehetőségét, vagyis amikor a GVH a Tpvt. 70. § (1a) bekezdés a) vagy c) pontja alapján indít eljárást az összefonódás ellenőrzésére.

A 20. §-hoz

A törvényjavaslat kiegészíti a Tpvt. 70 §-át az összefonódásokkal kapcsolatos hivatalból történő eljárásindításra vonatkozó rendelkezésekkel.

Az új (1b) bekezdés a bejelentésre a Tpvt. új 43/N. § (1) bekezdésének a) pontja alapján történő, az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárás indításának a feltételeit szabályozza [függetlenül attól, hogy a bejelentés a Tpvt. 24. § (1)-(3) vagy (4) bekezdésén alapul]. A törvényjavaslat szerint a vizsgáló akkor indít eljárást, ha a bejelentésben foglalt információk és más, hivatalosan rendelkezésre álló információk alapján nem zárható ki, hogy az összefonódás a verseny jelentős mértékű csökkenését eredményezheti, vagy a bejelentés nem felel meg a Tpvt. új 43/J. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek (és így nem hozható megalapozott döntés abban a kérdésben, hogy az összefonódás kapcsán felmerülhetnek-e a GVH beavatkozására okot adó körülmények). A törvényjavaslat szerint a vizsgáló ezt a döntését az eljáró versenytanáccsal egyetértésben hozza meg, ami nagyobb garanciát jelenthet arra nézve, hogy az eljárás megindítására megalapozottan kerüljön sor.

Az (1a) bekezdés a hivatalból indult eljárásoknak azokat az eseteit rögzíti, amikor már végrehajtott összefonódás vizsgálatára kerül sor. Hivatalból indul eljárás akkor is, ha a GVH észleli, hogy a bejelentés alapján azért nem indult eljárás, mert a bejelentésben lényeges tény elhallgattak vagy félrevezetően közöltek.

Az (1c) bekezdés értelmében, ha a Tpvt. 24. §-a szerinti bejelentés alapján az valószínűsíthető, hogy a bejelentett összefonódást már végrehajtották, akkor annak vizsgálatára külön versenyfelügyeleti eljárás indul, függetlenül attól, hogy a bejelentést a GVH tudomásul veszi, vagy az összefonódás vizsgálatára eljárást indít.

A 21. §-hoz

A Tpvt. 72/A. § (1) bekezdésének új b) pontja minden lehetséges esetre nézve biztosítja, hogy a végrehajtott, de valószínűsíthetően az érintett piacon a verseny jelentős csökkenésével járó összefonódás esetén ideiglenes intézkedéssel irányításkorlátozó intézkedéseket rendeljen el az összefonódást megelőző versenyfeltételeknek a Tpvt. 31. §-a szerinti helyreállíthatóságának biztosítása, a versenyre káros hatások mérséklése érdekében.

A 22. §-hoz

A Tpvt. 73. §-nak törvényjavaslat szerinti új (2) bekezdése a bejelentési rendszerre való áttérés miatti változtatáson túlmenően lényeges tartalmi változtatást is tartalmaz, amikor előírja az előzetes álláspont készítését minden olyan esetre, amikor a végrehajtási tilalom megsértése miatt bírság kiszabására kerülhet sor.

A 23-24. §-hoz

A Tpvt. 75/A. § (1) bekezdés a) pontjának és 76. § (1) bekezdés a) és b) pontjának módosításai a bejelentési rendszerre történő áttérésből eredő változások, és a Tpvt. 29-31. §-a szerinti szabályok ezzel összefüggő korrekciójával való összhangnak a biztosítását szolgálják.

A 25. §-hoz

Az (1) bekezdéshez

A Tptv. 78. § (1) bekezdésének módosuló c) pontja a hatályos rendelkezésekhez képest további esetre (az előírt feltétel nem teljesülése ellenére végrehajtott összefonódás) terjeszti ki az összefonódásokhoz kapcsolódóan a bírságolás lehetőségét. A módosuló d) pont pedig a bejelentést megelőzően végrehajtott összefonódásokra is kiterjeszti a Tptv. 78. § szintén módosuló (1c) bekezdése szerinti napi bírság kiszabását (lásd még a törvényjavaslat 31. § (2) bekezdés 22. pontja szerinti „szövegcserét”).

A (2) bekezdéshez

A törvényjavaslat pontosítja, hogy a Tptv. alkalmazásában a kis- és középvállalkozások fogalmát a kis- és középvállalkozásokról szóló törvény tartalmazza, azaz jelenleg a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. §-a.

A (3) bekezdéshez

A versenyjogi kártérítésre irányadó szabályozás egyik célja az alternatív vitarendezési intézmények igénybevételeinek támogatása. Ezt szolgálандó teszi lehetővé a törvényjavaslat, hogy a GVH a versenyfelügyeleti eljárásban kiszabadandó bírság összegének meghatározásakor enyhítő körülményként vegye figyelembe, ha a határozat meghozatalát megelőzően lefolytatott alternatív vitarendezés eljárásban létrejött megállapodás alapján a jogsértő vállalkozás kártérítést fizetett a versenyjogi jogsértés károsultja részére.

A 26. §-hoz

A törvényjavaslat szerinti új XIV/A. Fejezet tartalmazza a Tptv. IV. és V. fejezete rendelkezéseinek megsértésén alapuló polgári jogi igényekre irányadó szabályokat. Az általános szabályok alatt kerülnek meghatározásra a valamennyi ilyen polgári jogi igényre irányadó rendelkezések (így például az, amely szerint e perekre a törvényszéknek van hatásköre), míg a fejezet többi rendelkezése az Irányelv átültetését szolgálja, a versenyjogi kártérítési igények esetén alkalmazandó szabályokat rögzítve.

A törvényjavaslat az Irányelv átültetése következtében szükséges új szabályozásra figyelemmel módosítja a Gazdasági Versenyhivatalnak a bíróság előtt folyamatban lévő, a Tptv. IV-V. fejezetének rendelkezéseinek alkalmazását szükségessé tevő perekben betöltött szerepét szabályozó 88/A. és 88/B. §-t, amelyek tehát a versenyjogi kártérítési perek kapcsán is megfelelően alkalmazandók.

A versenyjogi kártérítés igények kapcsán az alábbi szabályozási tárgykörök kerülnek részletezésre:

*Eltérés a Polgári Törvénykönyvről szóló törvényben foglaltaktól
versenyjogi jogsértésen alapuló kártérítési igény esetén,
egyes különös eljárási szabályok*

A törvényjavaslat rögzíti, hogy a versenyjogi jogsértésből eredő kárért való felelősségre, illetőleg a versenyjogi kártérítési perekre a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit a törvényjavaslat szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

A törvényjavaslat meghatározza a versenyjogi jogsértés fogalmát, oly módon, hogy a Tpv. versenyjogi kártérítésre vonatkozó fejezetének előírásait alkalmazni rendeli arra az esetre is, ha a vállalkozások az EUMSZ 101. vagy 102. cikkét nem, csak a Tpv. 11. vagy 21. §-át sértették meg.

A törvényjavaslat különös eljárási szabályokat is rögzít, kimondva, hogy a bíróság köteles elrendelni az előtte folyamatban lévő, versenyjogi jogsértésből eredő károk miatti kártérítési perek egyesítését, ha annak törvényben meghatározott feltételei fennállnak, illetve azt is, hogy ha a bíróság tudomására jut, hogy a GVH vagy az Európai Bizottság a versenyjogi jogsértésből eredő károk miatti kártérítési perrel érintett ügyben eljárást indított, a per tárgyalását az ezen eljárásban hozott határozat elleni keresetindítási határidő lejártáig, illetve keresetindítás esetében a bírósági felülvizsgálat jogerős befejezéséig felfüggeszti.

A versenyjogi kárért való felelősség

A törvényjavaslat a versenyjogi jogsértéssel okozott kár jellegére tekintettel egyértelműsíti, hogy az ilyen kár megtérítésére a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai az irányadók.

A versenyjogi jogsértéssel okozott kár megtérítésére nemcsak a károsulttal szerződéses kapcsolatban álló személy köteles. Minden olyan személy követelheti a kár megtérítését, aki a versenyjogi jogsértés következtében kárt szenvedett, függetlenül a termelési-értékesítési láncban belüli helyzetétől, így legyen például akár a károkozó közvetlen vevője, akár annak közvetett vevője, azaz olyan (természetes vagy más) személy, aki nem közvetlenül a jogsértőtől, hanem annak közvetlen vevőjétől vagy valamely azt követő vevőtől vásárolta meg a versenyjogi jogsértés tárgyát képező termékeket vagy szolgáltatásokat. A versenyjogi jogsértés ugyanakkor a jogsértő részére történő beszállításokat is érintheti (pl. vevői kartell esetében), amikor a ténylegesen bekövetkezett vagyoni veszteség a jogsértők által a beszállítóiknak fizetett alacsonyabb ár is lehet.

A Ptk. 6:526. §-a kimondja, hogy a szándékosan okozott, továbbá az emberi életet, testi épséget vagy egészséget megkárosító károkozásért való felelősséget korlátozó vagy kizáró szerződési kikötés semmis. A törvényjavaslat ugyanezen jogkövetkezményt határozza meg a versenyjogi jogsértéssel okozott kárért való felelősséget korlátozó vagy kizáró szerződési kikötés vonatkozásában.

A versenyjogi jogsértéssel okozott károk sajátossága, hogy általában a károsult számára hátrányos, a károsult általi bizonyítást megnehezítő információs aszimmetria akadályozza a kártérítési igény sikeres érvényesítését, illetve a kár jellege folytán annak számszerűsítése nehézségekbe ütközik. A törvényjavaslat az Irányelvnek megfelelően kimondja, a károkozás tényét vélelmezni kell a bizonyítási nehézségeket leginkább felvető kartell esetében. E vélelmet a károkozó megdöntheti, illetve a vélelem nem terjed ki a kár mértékére, konkrét összegére.

*A versenyjogi jogsértéssel okozott kárért fennálló
kártérítési kötelezettség terjedelme*

A teljes kártérítés elvnek maradéktalan teljesülése érdekében a törvényjavaslat kizárja a Ptk. 6:522. §-a (4) bekezdésének alkalmazhatóságát, a versenyjogi jogsértések esetében nem téve lehetővé, hogy a bíróság a kártérítés mértékét különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén a teljes kárnál alacsonyabb összegben határozza meg.

A törvényjavaslat támogatni kívánja a versenyjogi jogsértéssel okozott károk peren kívüli rendezését, a károsult és a károsulttal megállapodást kötött jogsértő vállalkozás érdekeit egyaránt szem előtt tartó szabályozást teremtve meg. Ha a versenyjogi jogsértéssel okozott kárért több vállalkozás felel, s közülük valamelyik alternatív vitarendezés eredményeképpen a károsulttal megállapodást kötött, akkor egyrészt a károsult a fennmaradó kártérítési igényét csak a kártérítésért felelős, a megállapodásban nem részes más vállalkozástól igényelheti, másrészt pedig a megállapodást megkötő jogsértő vállalkozással szemben a megállapodást nem kötött jogsértő vállalkozás megtérítési igénnyel nem léphet fel. A károsult a megállapodás szerinti összegen felüli kárának megtérítését elsősorban a megállapodást nem kötő jogsértő vállalkozástól követelheti, a vele megállapodást kötő jogsértő vállalkozással szemben akkor támaszthat igényt további kárának megtérítésére, ha az a megállapodást nem kötött jogsértő vállalkozástól nem hajtható be, mindazonáltal a károsulttal létrejött megállapodásban ez kizárható.

A teljes kártérítés elve mellett a káron szerzés tilalma is érvényesül a versenyjogi kártérítési igények vonatkozásában. Erre figyelemmel írja elő a törvényjavaslat, hogy a megállapodást megkötő károsult kártérítési igényét csökkenteni kell az abból a megállapodás hiányában a megállapodást kötő jogsértő vállalkozást terhelő résszel, függetlenül attól, hogy ezzel azonos-e a megállapodás alapján általa a károsultnak megfizetett kártérítés összege.

Külön szól a törvényjavaslat arról az esetről, amikor több károkozó és több károsult érintett az ügyben, ugyanakkor nem minden károsult, illetve károkozó köt megállapodást, kimondva, hogy ebben az esetben a jogsértő vállalkozások közötti megtérítési kötelezettség kapcsán figyelembe veendő az érintett jogsértő vállalkozás részvételével korábban alternatív vitarendezés keretében létrejött megállapodás alapján fizetett kártérítés. Ez a szabály alkalmazandó például akkor, ha a megállapodásban részes jogsértő vállalkozások megtérítést fizetnek a megállapodásban nem részes jogsértő vállalkozások által a megállapodásban nem részes károsultak részére fizetett kártérítés kapcsán.

*A versenyjogi jogsértés következtében jelentkező áreltérítésből eredő
károk tekintetében alkalmazandó különös szabályok*

Ha a károsult a ténylegesen bekövetkezett vagyoni veszteséget – részben vagy egészben – saját vevőire (vagy éppen szállítóira) hárította át, akkor az áthárított kár már nem tekinthető olyan kárnak, amelynek megtérítését követelheti. A termelési-értékesítési lánc bármely szintjén is helyezkedjék el a károsult, az őt megillető kártérítés mértéke az általa ténylegesen elszenvedett kár mértékéhez igazodik, amelyet befolyásol az általa megvalósított továbbhárítás is.

A jogsértő vállalkozás a kártérítési igény elleni védekezésneként hivatkozhat arra, hogy a ténylegesen bekövetkezett vagyoni veszteséget továbbhárították, s e továbbhárított kár után az adott károsultat kártérítés nem illeti meg. A versenyjogi jogsértéssel okozott áreltérítés [azaz az áraknak a versenyjogi jogsértés hiányában érvényesülő mértékétől való akár (a jogsértő vállalkozás vevője vonatkozásában jelentkező) pozitív, akár (a jogsértő vállalkozás szállítója vonatkozásában megmutatkozó) negatív eltérés] továbbhárításának megtörténtével

kapcsolatos bizonyítási terhet ebben az esetben az erre hivatkozó jogsértő vállalkozás viseli, aki ésszerű mértékben bizonyítékfeltárást kérhet a felperestől és/vagy harmadik felektől.

Kártérítési igénnyel ugyanakkor nemcsak a közvetlen károsult léphet fel a Tpv. 11. vagy 21. §-ába, illetve az EUMSZ 101. vagy 102. cikkébe ütköző magatartást tanúsító vállalkozással szemben, hanem a közvetett vevőként károsult is (pl. a jogsértő megállapodásban résztvevő vállalkozástól vásárolt alapanyagból egy harmadik vállalkozás által készített termék vásárlója). A törvényjavaslat az Irányelvvel összhangban lévő feltételek teljesülése esetén megdönthető vélelmet állít fel azzal kapcsolatban, hogy mikor tekinthető a jogsértésből eredő áreltérítést a közvetett vevőre áthárítottnak. A jogsértő vállalkozás ugyanakkor bizonyíthatja, hogy az áreltérés nem került áthárításra a közvetett vevőre.

Egy versenyjogi jogsértés több károsultnak okozhat kárt, s nem szükségszerű, hogy a károsultak egyazon perben érvényesítsék kártérítési igényüket. Ha az ehhez szükséges feltételek hiányában nem történik meg a tárgyak tekintetében összefüggő perek egyesítése, a bíróságnak – egyebek között annak érdekében, hogy a károkozók által fizetendő kártérítés mértéke ne haladja meg a tényleges okozott kár mértékét - ettől függetlenül figyelemmel kell lennie az áreltérés megtörténtével és mértékével kapcsolatos, más eljárásokra vonatkozó információkra, tekintettel a Pp.163. §-ának (3) bekezdésére is, amely szerint a bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valóban fogadhatja el, s ugyanez áll azokra a tényekre is, amelyekről a bíróságnak hivatalos tudomása van. Ezeket a tényeket a bíróság akkor is figyelembe veszi, ha azokat a felek nem hozták fel, köteles azonban a feleket e tényekre a tárgyaláson figyelmeztetni.

Megjegyzendő, hogy az Irányelv 16. cikke értelmében az Európai Bizottság iránymutatásokat bocsát ki a nemzeti bíróságok számára arról, hogy hogyan kell felbecsülni a közvetett vevőre áthárított áreltérés mértékét [ezzel kapcsolatban lásd az Európai Bizottság közleményét az EUMSZ 101. és 102. cikkének megsértése alapján indított kártérítési keresetekben a kár számszerűsítéséről (2013/C 167/07), illetve az ehhez kapcsolódó gyakorlati útmutatót].

A törvényjavaslat a kartellek esetében fenntartja a Tpv. azon jelenlegi szabályát, amely szerint az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy a versenyjogi jogsértés a jogsértő vállalkozás által alkalmazott árat tíz százaléknyi mértékben befolyásolta.

Többek közös károkozása

Elsősorban, de nem kizárólag az EUMSZ 101. cikke, illetve a Tpv. 11. §-a körében gyakorta fordult elő, hogy több vállalkozás követi el a versenyjogi jogsértést, többen közösen okozva kárt.

A Ptk. 6:524. §-ának (1) bekezdése főszabályként rögzíti, hogy ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges. Figyelemmel az Irányelv rendelkezéseire a törvényjavaslat rögzíti, hogy a versenyjogi kártérítési igények esetén nem alkalmazható a Ptk. 6:524. §-ának (2) bekezdése, amely lehetővé teszi, hogy a bíróság mellőzze az egyetemleges felelősség alkalmazását.

A törvényjavaslat – az Irányelv rendelkezéseire figyelemmel – a kis- és középvállalkozások számára e főszabályhoz képest kedvezőbb szabály követését írja elő, feltéve, hogy a kis- és középvállalkozás piaci részesedése nem jelentős (nem éri el az 5 %-ot) és az általános szabály alkalmazása gazdaságilag ellehetetlenítené a vállalkozás. E feltételek teljesülésének igazolására az erre hivatkozó károkozó vállalkozás köteles. Nem alkalmazandók ugyanakkor a kedvezőbb szabályok, ha a kis és középvállalkozásnak minősülő jogsértő vállalkozás vezető szerepet töltött be a versenyjogi jogsértésben vagy más vállalkozást a versenyjogi jogsértésben való részvételre kényszerített, illetőleg ha már megállapítást nyert, hogy versenyjogi jogsértést követett el. A teljes kártérítés elvének érvényre juttatása érdekében akkor sem alkalmazható a kedvezőbb szabály, ha az ugyanazon jogsértésért felelős másik

károkozótól a kártérítés nem vagy nem teljes mértékben hajtható be a kis- és középvállalkozás közvetlen vagy közvetett vevőjének nem minősülő károsult által.

Ugyancsak kedvezőbb szabályozás alkalmazandó azon jogsértő vállalkozásra, amely esetében az engedékenységi politika keretében a bírság mellőzésre került. E jogsértő vállalkozás (amely tehát együttműködik a versenyhatósággal, s kulcsszerepet játszik a titkos kartellek által elkövetett jogsértések feltárásában és e jogsértések megszüntetésében) elsődlegesen csak a saját közvetlen és közvetett vevőivel vagy beszállítóival szembeni kár megtérítéséért felel egyetemlegesen (amely kihatással van a bírság mellőzésében részesült jogsértő vállalkozásnak a más jogsértő vállalkozásokkal szembeni megtérítési igényére is), a többi károsulttal szemben pedig csak akkor, ha az ugyanazon jogsértésért felelős másik károkozótól a követelés nem hajtható be. Ha a versenyjogi jogsértés a jogsértő vállalkozások közvetlen vagy közvetett vevőin vagy beszállítóin kívül másoknak is kárt okozott, a bírság mellőzésében részesült jogsértő vállalkozásnak a többi jogsértő vállalkozással szembeni megtérítési kötelezettsége vonatkozásában a törvényjavaslat a Ptk. 6:523. §-ának (3) bekezdését rendeli alkalmazni, amelynek értelmében a károkozók a kárt egymás között magatartásuk felróhatósága arányában, ha ez nem megállapítható, közrehatásuk arányában viselik, s ha a közrehatás arányát sem lehet megállapítani, a kárt a károkozók egymás között egyenlő arányban viselik.

*A bizonyítékok feltárása a versenyjogi kártérítési perben,
az ehhez kapcsolódó szankciók*

A versenyjogi kártérítési igény megalapozottságának igazolásához szükséges bizonyítékok felett gyakran az ellenérdekű fél, a károkozó (vagy harmadik személy), esetleg egy versenyhatóság rendelkezik, s e bizonyítékokat a felperes (a károsult) kellő mértékben nem ismeri vagy nem fér hozzájuk, amely hátrányosan befolyásolhatja a kártérítéshez való jog hatékony gyakorlását. A jellemzően egyébként is összetett tény- és gazdasági elemzést igénylő versenyjogi kártérítési perek esetében megmutatkozó információs aszimmetria feloldása érdekében a törvényjavaslat részletesen szabályozza, hogy a károsult mikor, milyen módon, milyen feltételek teljesülésekor, milyen bizonyítékokra kiterjedően indítványozhatja a bizonyítékok feltárását. A szabályozás az egyenlő esélyek biztosítása érdekében a bizonyíték feltárásának elrendelésére irányuló indítvány benyújtásának lehetőségét a károkozó alperes számára is biztosítja, illetőleg a felperes számára is csak korlátok között teszi lehetővé az indítvány megtételét, a bizonyítékok feltárását. A bíróság döntésének meghozatala során a szükségesség és arányosság mércéjét szem előtt tartva kell, hogy eljárjon, az arányosság elve alapján tekintettel arra, hogy az alperes vagy valamely harmadik személy kötelezésével okozott hátrány nem haladhatja meg az azzal elérhető előnyöket, figyelembe véve a felek, illetve harmadik személyek jogos érdekeit.

Versenyjogi kártérítési perben a bíróság a fél indokolt kérelmére bármely személyt – így a versenyhatóságot is - meghatározott irat és egyéb bizonyítási eszköz, illetve ezek meghatározott körének, kategóriájának vagy meghatározott adatnak vagy adatok meghatározott körének a bemutatására, illetve közlésére kötelezhet, a törvényjavaslat által meghatározott szabályok szerint.

A bizonyítékfeltárási kötelezettség nem korlátlan, az erre irányuló indítvány, illetve az ezzel kapcsolatos döntés kereteit a törvényjavaslat – az Irányelvvel összhangban - részletesen szabályozza.

Nemcsak egy adott bizonyíték, hanem egyes bizonyítéktípusok feltárására is irányulhat a valamely fél által benyújtott indítvány. Ebben az esetben szükséges meghatározni a bizonyítékok adott kategóriájába tartozó bizonyítékok olyan közös jellemzőit (pl. a feltárni

kért dokumentumok jellege, tárgya, tartalma, létrejöttének időpontja), amelyek alapján meghatározhatók a feltárással érintett bizonyítékok.

A törvényjavaslat külön rendelkezéseket tartalmaz a versenyhatóság ügyirataiban lévő bizonyítékok feltárásának elrendelése, illetve a versenyhatósági eljárás irataihoz való jogszerű hozzáférés révén megszerzett bizonyíték perben történő felhasználhatósága kapcsán. Kiemelendő, hogy a versenyjogi kártérítési keresetek tekintetében a bíróságok nem kötelezhetik a felet vagy egy harmadik személyt az engedékenységi nyilatkozatok és az egyezségi beadványok feltárására. Mindennek háttérében azon körülmény áll, hogy az engedékenységi programok és az egyezségi eljárások fontos eszközei a versenyjog közjogi érvényesítésének, mivel hozzájárulnak a súlyosabb versenyjogi jogsértések felderítéséhez, a versenyfelügyeleti eljárások hatékonyságához és jogsértések szankcionálásához, ugyanakkor a vállalkozásokat visszatarthatja attól, hogy az engedékenységi programok és az egyezségi eljárások alapján együttműködjenek a versenyhatóságokkal, ha a versenyjogi kártérítési perben olyan, saját magukra nézve terhelő nyilatkozatokat (pl. engedékenységi nyilatkozatokat vagy egyezségi beadványokat) kellene feltárniuk, amelyek kizárólag a versenyhatóságokkal folytatott együttműködés céljából készültek. Ezen információk feltárása annak kockázatával járhatna, hogy a versenyhatósággal együttműködő vállalkozások a versenyjogi kártérítési igények kapcsán a versenyhatósággal nem együttműködő többi jogsértőre vonatkozó feltételeknél rosszabb feltételekre számíthatnának.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 420. §-ának (1) bekezdése értelmében aki a közbeszerzési eljárás, illetve a koncesszióköteles tevékenységre vonatkozóan kiírt nyílt vagy zártkörű pályázat eredményének befolyásolása érdekében az árak, díjak, egyéb szerződéses feltételek rögzítésére vagy a piac felosztására irányuló megállapodást köt, vagy más összehangolt magatartást tanúsít, és ezzel a versenyt korlátozza, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetőjogi szabályozás keretei között is kedvezőbb megítélés alá esik, ha az elkövető vagy az adott vállalkozás a versenyfelügyeleti eljárás során engedékenységi nyilatkozatot terjeszt elő. Erre is figyelemmel a törvényjavaslat kitér a büntetőeljárás során keletkezett bizonyítékok feltárásának a kérdésére is, a büntetőeljárás sikeres lefolytatásához fűződő közérdeket szem előtt tartva: egyrészt nem rendelhető el a bizonyítékok feltárása a büntetőeljárás során tett azon vallomásra, amelyben a vallomást tevő feltárja a büntetőeljárásban vizsgált versenyjogi jogsértést és az abban való részvételét (azzal, hogy a bizonyíték feltárását kérő fél ebben az esetben is kérheti, hogy a bíróság vizsgálja meg, az adott irat e kivételes szabályozás alá esik-e), másrészt nem rendelhető el a bizonyítékok feltárása a nyomozás befejezésig a büntetőeljárás során keletkezett iratokra, ideértve a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság által beszerzett, illetőleg a büntetőeljárásban részt vevő személyek által benyújtott, valamint csatolt iratot is.

A versenyjogi kártérítési perekben fennáll annak a kockázata, hogy az érintett személyek megsemmisítik vagy elrejtik azokat a bizonyítékokat, amelyek elősegítenék a károsult kártérítési keresetének sikerességét. Ezt megelőzendő, illetve a bizonyíték feltárását elrendelő végzés végrehajtásának, továbbá a korlátozottan megismerhető adat védelme érdekében előírt kötelezettség teljesítésének elősegítése érdekében a törvényjavaslat pénzbírság kiszabásának és a felmerülő költségek megtérítésére való kötelezésnek a lehetőségét biztosítja a bíróság részére, az akár ismételten is kiszabható pénzbírság maximális mértékét a kellő visszatartó erő érdekében magas összegben határozva meg. További jogkövetkezmény, hogy ha az egyik fél vagy képviselője indokolatlanul elmulasztja a bizonyítékfeltárással előírt határidőt vagy a bizonyíték feltárását megtagadja, illetve a per eldöntése szempontjából jelentőséggel bíró bizonyítékot semmisít meg, akkor a bíróság által feltárni rendelt bizonyítékkal igazolni kívánt tény az ellenkező bizonyításáig valónak kell tekinteni.

Az uniós versenyhatóságok döntései a versenyjogi kártérítési perben

A magánjogi jogérvényesítés kapcsán felmerül az adott versenyjogi jogsértés tárgyában a közjogi jogérvényesítés körében született versenyhatósági döntés megítélésének a kérdése. Az adott piaci magatartás megítélése során elkerülendő, hogy eltérő tartalmú döntések szülessenek a versenyjogi jogsértés tárgyában. A törvényjavaslat e vonatkozásában a specializált szakértelemre való tekintettel, a következetes jogalkalmazás és a jogbiztonság követelményétől vezérelten, figyelemmel a pergazdaságosság követelményére is a GVH és az Európai Bizottság döntéseinek ad elsőbbséget, amely nem csorbítja a bíróságok előtti jogérvényesítéshez való jogot, hiszen a versenyhatóság versenyjogi jogsértést megállapító határozata bíróság előtt felülvizsgálható, s ebben az esetben a bíróság egy másik bíróság ítéletéhez lesz kötve. Hangsúlyozandó, hogy a versenyhatóság, illetve a versenyhatóság határozatát felülvizsgáló bíróság döntése csak a jogsértés kérdésében köti a versenyjogi kártérítés tárgyában eljáró bíróságot, csak e megállapítás nem vitatható a polgári perben, amelynek bírósága a kártérítési igény egyéb kérdéseiben szabadon dönt.

Ha nem a GVH vagy az Európai Bíróság, hanem egy másik tagállam versenyhatósága, illetve az e versenyhatóság döntését felülvizsgáló bíróság állapította meg a versenyjogi jogsértést, akkor a magyar bíróság az ellenkező bizonyításáig az ezen döntés versenyjogi jogsértést megállapító részében foglaltakat tényként fogadja el.

A versenyhatóság közreműködése a versenyjogi kártérítési perben

A törvényjavaslat a versenyjogi jogsértőkkel szembeni magánjogi jogérvényesítés támogatása céljából lehetővé teszi a versenyjogi kártérítési perben eljáró bíróság számára, hogy felhívja a GVH-t a kár bekövetkezésével, mértékével és az okozati összefüggés fennállásával kapcsolatos álláspontjának ismertetésére.

Külön is kiemелendő, hogy a kártérítési igény kielégítéséhez a károsultnak a kár mértékét is bizonyítania kell (amellyel összefüggésben nem mellőzhető a kár mértékével kapcsolatos törvényi, megdönthető vélelmek figyelembe vétele sem). A versenyjogi ügyekben a kár számszerűsítése során különösen nagy számú körülményt, tényt kell figyelembe venni, ami összetett gazdasági modellek alkalmazását teheti szükségessé. Ez gyakran nagyon költséges, és nehézségeket okoz a felpereseknek az igényük alátámasztásához szükséges adatok beszerzését illetően. Ily módon a kár versenyjogi ügyekben való számszerűsítése lényegi akadályát képezheti a kártérítési igények hatékonyságának. A kár mértékének megállapításához járulhat hozzá a GVH bíróság általi megkeresése.

A GVH ugyanakkor nem köteles álláspontjának kialakítására és annak ismertetésére, ezt indokolás nélkül visszautasíthatja.

A versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igény elévülésének különös szabályai

Az elévülés ugyan nem jár a versenyjogi kártérítési igény iránti jog teljes elvesztésével, de megszünteti e jog állami kényszer révén történő érvényesíthetőségét, amelyre a károkozó védekezésében anyagi jogi kifogásként hivatkozhat. Az elévülés szabályozásának, így különösen időtartamának és az elévülés kezdetének szabályozása kiemelkedő jelentőséggel bír a felek szempontjából. A törvényjavaslat nem érinti az elévülés időtartamára vonatkozó általános szabályt, ugyanakkor az Irányelv előírásai szerint – eltérve az általános szabálytól - meghatározza, hogy mikor kezdődik a versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igény elévülési ideje. A szabályozás nem érinti a kártérítés esedékességére irányadó általános rendelkezést.

A törvényjavaslat az elévülés nyugvásának általános szabályait sem módosítja a versenyjogi kártérítési igényekkel összefüggésben, mindazonáltal – figyelemmel arra, hogy az uniós versenyhatóság, illetve a versenyhatóság határozatát felülvizsgáló bíróság döntése a jogsértés kérdésében köti a versenyjogi kártérítés tárgyában eljáró bíróságot – kimondja, hogy az elévülés nyugszik, ha valamely uniós versenyhatóság a jogsértő magatartással összefüggésben eljárást indít, annak jogerős (az adott hatóság eljárására irányadó szabályok szerint rendes jogorvoslattal nem támadható) befejezéséig. Ezt követően a Ptk. 6:24. §-ának (2) bekezdése irányadó, azaz az akadály megszűnésétől számított egyéves határidőn belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb van hátra.

Ugyancsak nyugszik az elévülés, ha a felek a versenyjogi jogsértésből eredő kártérítési igényrel kapcsolatos jogvitájuk rendezése érdekében bármilyen alternatív vitarendezési eljárást vesznek igénybe, de csak az alternatív vitarendezési eljárásban részt vevő vállalkozás tekintetében.

A 27. §-hoz

A Tptv. III., az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolása tilalmának szabályait tartalmazó Fejezete rendelkezéseinek a megsértése is megalapozhat polgári jogi igényeket. A törvényjavaslat új XIV/B. Fejezete a korábbi szabályozáshoz hasonlóan rögzíti, hogy a Gazdasági Versenyhivatalnak a közérdek érvényesítésére irányuló hatásköre nem zárja ki a III. Fejezetben foglalt rendelkezések megsértésére alapított polgári jogi igények közvetlen bíróság előtti érvényesítését. A törvényjavaslat szerint ha valamely perben a III. Fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásának szükségessége merül fel, megfelelően alkalmazni kell a 88/B. §. (1)–(6) bekezdését. A törvényjavaslat a korábbi szabályozással egyezően kimondja, hogy a bíróságnak a 8. §-ban foglalt rendelkezések megsértése miatt folytatott eljárásában az üzleti gyakorlat részét képező tényállítás valóságának bizonyítása az üzleti gyakorlat alkalmazóját terheli.

A 28. §-hoz

A törvényjavaslat a törvény egyes rendelkezései változására figyelemmel módosítja az uniós versenyszabályok bírósági eljárások során történő alkalmazására vonatkozó szabályokat.

A 29. §-hoz

Az új rendelkezések differenciált hatálybalépéséhez igazodóan átmeneti rendelkezéseket illeszt be a Tptv.-be, a versenyjogi kártérítési perekre irányadó rendelkezések kapcsán figyelemmel az Irányelv azon előírásaira is, amelyek értelmében az Irányelv anyagi jogi rendelkezéseinek való megfelelés céljából elfogadott nemzeti intézkedések nem alkalmazhatók visszamenőleges hatállyal, illetőleg az e körbe nem tartozó rendelkezések nem alkalmazhatók az olyan kártérítési keresetekre, amelyeket valamely nemzeti bíróságnál 2014. december 26. előtt indítottak.

A 30. §-hoz

A törvényjavaslat módosítja a Tptv. Európai Unió jogának való megfelelésre utaló rendelkezéseit, utalva az Irányelvre.

A 31. §-hoz

Az (1) bekezdés értelmében azon vállalkozások, amelyek a Tpv. 73/A. §-a szerinti egyezségi nyilatkozatot tesznek a korábbi 10% helyett, akár 30%-ig terjedő bírságsökkentésben is részesülhetnek a GVH elnöke és a Versenytanács elnöke által kiadott közlemény rendelkezéseinek megfelelően.

A (2) bekezdés alapvetően a fúziós szabályok módosításával összefüggő kisebb technikai jellegű pontosításokat tartalmaz az új szabályokhoz igazodóan. Érdemi változást jelent ugyanakkor a 16. pont, mert a Tpv. 65/A. §-ának módosuló (1) bekezdése kiterjeszti a „rajtaütés” lehetőségét az összefonódásokra is. Ilyen jogosultsága más tagállami hatóságoknak és az Európai Bizottságnak is van, amelyet ugyan ritkán használnak, de önmagában a lehetőség is érdemben javítja a szolgáltatott adatok minőségét, és így az eljárások hatékonyságát. A „rajtaütés” az összefonódások esetében is csak bírói engedéllyel lehetséges. Szintén érdemi változást jelent a 22. pont, melyalapján a módosuló Tpv. 78. § (1c) bekezdés szerint a Tpv. 78. § (1) bekezdés d) pontja szerinti bírság akkor is alkalmazható, ha a GVH az összefonódás végrehajtásáról a Tpv. 24. § szerinti bejelentés nyomán értesül, mely esetben a napi bírságot a bejelentés időpontjáig kell számolni. Abban az esetben, ha az eljárás a 24. § szerinti küszöbértéket nem elérő végrehajtott összefonódás vizsgálatára indult nem lehet bírságot kiszabni.

A (3) bekezdés alapján a Tpv. 13. § (2) bekezdése a) pontja módosul, és az európai szabályokkal összhangban szabályozza, hogy az árrögzítést tartalmazó vertikális versenykorlátozások sem minősülhetnek csekély jelentőségűnek. Ezzel összefüggésben módosul a Tpv. 78/A. § (1) bekezdése is, lehetővé téve, hogy a vételi vagy eladási árak közvetlen vagy közvetett rögzítésére irányuló vertikális megállapodások esetén is lehetősége legyen a vállalkozásoknak engedékenységi kérelem benyújtására.

A 32. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

A Tpv. 67. §-ának a b) pont által hatályon kívül helyezett (2) bekezdésével azonos tartalmú rendelkezést tartalmaz a Tpv. 70. §-a törvényjavaslat szerinti új (1a) bekezdésének a) pontja, a bejelentéses eljárással összhangban álló megfogalmazással.

A d) pont hatályon kívül helyezi a Tpv. 68. és 69. §-át, azonban azok egyes szabályai egyrészt – immár az összefonódás bejelentésére vonatkoztatva – a Tpv. új 43/J és 43/L §-ába, másrészt a Tpv. 25. § szerinti kérelem tekintetében a Tpv. 63. § új (8) bekezdésébe kerülnek át.

A 33. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezések.

A 34. §-hoz

Az Irányelv átültetésére utaló jogharmonizációs záradék.

2. melléklet az/.... számú kormány-előterjesztéshez

Hatásvizsgálati lap

Előterjesztés, tervezet címe: a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló előterjesztés

I. Költségvetési hatások: az előterjesztés költségvetési hatása elhanyagolható, a Gazdasági Versenyhivatal költségvetését csak kis mértékben érinti, annak ellenére, hogy

- a vállalkozások összefonódásának ellenőrzése kapcsán a bejelentés esetében a kérelem jelenlegi 4 millió forintos díja 1 millió forintra mérséklődik, amely a fúzió-engedélyezési eljárással járó díjfizetési terheket jelentősen csökkenti, amellyel a GVH fúziós díjbevétele kb. harmada a vállalkozásoknál maradhat,
- a bejelentés jelenlegi 500 millió forintos küszöbe a duplájára, 1 milliárd forintra emelkedne, illetve módosulna a bejelentési küszöbszámok számításakor figyelembe veendő forgalom, így összességében a jelenlegi fúziók kb. 10-15%-a kapcsán megszűnne a kötelező kontroll a bejelentési küszöbszámok emelése és forgalomszámítás szabályainak változása miatt.

II. Adminisztratív terhek: a Tpv. vállalkozások összefonódására irányadó szabályainak módosítása az eljárások gyorsítását, egyszerűsítését szolgálja, a Kormány bürokráciacsökkentési törekvéseibe illeszkedően: megszűnik a fúziós kérelmes eljárás, helyét átveszi a bejelentés alapján a hivatalbóli eljárásindítás, a bejelentés elbírálására legfeljebb 8 nap állna rendelkezésre (ez alatt kell döntenie a bejelentés tudásul vételéről, illetve eljárás indításáról, ennek elmulasztása esetén a fúzió végrehajtható lenne, a bejelentési díjat pedig vissza kellene fizetni), a bejelentési rendszerrel kiküszöbölődhet a GVH eljárásainak jelenlegi kétosztatúsága (vizsgálati, majd versenytanácsai szak), így egyszerűsödhet az eljárás, miközben csökkennek a fúzió-engedélyezési eljárással járó díjfizetési terhek

III. Egyéb hatások: a tagállamok és az Európai Unió versenyjogi rendelkezéseinek megsértésén alapuló, nemzeti jog szerinti kártérítési keresetekre irányadó egyes szabályokról szóló 2014/104/EU irányelv átültetésével a korábbinál kedvezőbb szabályozási környezet teremthető a versenyjogi jogsértések károsultjai számára kártérítési igényeik érvényesítéséhez

Budapest, 2016. szeptember „ ”